

LÄHETYSKASVATUSTA NUORILLE

Toiminnallisia oppimistilanteita nuorisotyöhön

Paula Heinisuo
Opinnäytetyö, syksy 2016
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Sosiaalialan koulutusohjelma
Kristillinen lapsi- ja nuorisotyön
suuntautumisvaihtoehto
Sosionomi (AMK) + kirkon
nuorisotyönohjaajan
virkakelpoisuus

TIIVISTELMÄ

Heinisuo, Paula. Lähetyskasvatusta nuorille. Helsinki, syksy 2016, 62 s., 8 liitettä. Diakonia-ammattikorkeakoulu, sosiaalialan koulutusohjelma, kristillisen lapsi- ja nuorisotyön suuntautumisvaihtoehto, sosionomi (AMK) + kirkon nuorisotyönohjaajan virkakelpoisuus.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli luoda Nokian seurakunnan rippikoulun jälkeiseen nuorisotyöhön kolmen työskentelyn lähetystyöaiheinen toiminnallinen materiaali, joka toisi lähetystyön lähemmäksi nuoren maailmaa. Työn tarkoituksena oli myös kehittää rippikoulun jälkeisen nuorisotyön lähetyskasvatusta. Kolmeen työskentelyyn kuuluu toiminnallinen raamattuhetki, neljän pajan työskentely sekä yhteisen jumalanpalveluksen suunnittelu ja toteutus. Materiaali on luotu noudattamalla toiminnallisen oppimisen ja osallisuuden periaatteita.

Materiaalin suunnitteluun osallistui Nokian seurakunnan nuorten lähetysryhmä Lätty, joka on noin kymmenen nuoren ryhmä. Lättyläiset osallistuivat myös työskentelyjen toteutukseen testaustilanteessa. Materiaalia testattiin Nokian seurakunnan syysnuortenleirillä, jonne osallistui kaksikymmentä Nokian seurakunnan nuorta. Työskentelyt oli sovitettu osaksi leirin muuta ohjelmaa.

Työni koostuu teoreettisen viitekehyksen ja opinnäytetyön prosessin kuvauksen lisäksi työskentelyjen toteutuksesta ja arvioinnista sekä liitteinä olevista työskentelymateriaaleista, joita on mahdollista hyödyntää rippikoulun jälkeisen nuorisotyön lisäksi myös rippikoulutyössä ja varhaiskasvatuksessa.

Asiasanat: lähetyskasvatus, lähetystyö, kristillinen kasvatus, osallisuus

ABSTRACT

Heinisuo, Paula. Missionary education for the youth. Helsinki, Fall 2016, 62 p., 8 attachments. Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programme in Social Services, Option in Christian Youth Work, Degree: Bachelor of Social Services.

The purpose of the thesis was to create a missionary education material consisting of three separate sessions for the youth work in Nokia Parish. The material functions as a tool for bringing missionary work closer to a teen's everyday life. The objective for this thesis was also to develop missionary education for confirmed teens.

The three sessions include a functional Bible study session, a session of four workshops and preparing and having a worship service. The material reflects the importance of functionality and involvement in Christian education and especially work amongst the youth. All three sessions are designed to act as a medium for functional learning and youth involvement.

The material was prepared in co-operation with Nokia Parish's teen missionary group Lätty, which consists of some ten young people. Lätty also took part in the execution of the sessions when the material was tested. The material was tried out on a Nokia Parish youth camp in the fall of 2016, in which about twenty teens participated. The three sessions were adjusted to the camp programme.

The thesis consists of the theoretical framework and process description, as well as the execution and evaluation of the sessions. In the attachments are found instructions for the sessions that are to be used in youth work for confirmed teens, but also in confirmation schools and early childhood education.

Keywords: missionary education, missionary work, Christian education, involvement

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 LÄHETYSTYÖ JA LÄHETYSKASVATUS.....	7
2.1 Lähetystyön lähtökohdat.....	7
2.2 Kirkon lähetystyö	9
2.3 Lähetyskasvatus nuorisotyössä.....	10
2.4 Kansainvälisyys ja monikulttuurisuus kirkon kasvatuksessa	11
2.5 Lähetyskasvatus Nokian seurakunnassa	12
3 KRISTILLINEN KASVATUS.....	14
3.1 Nuoren kehityksen vaikutus nuorisotyöhön	14
3.2 Kristillinen kasvatus nuorisotyössä.....	15
4 RYHMÄN OHJAAMINEN JA PEDAGOGIIKKA.....	17
4.1 Pedagogiikka kirkon nuorisotyössä	17
4.2 Ryhmän ohjaaminen	18
4.3 Toiminnallisuuden merkitys nuorisotyössä	19
5 NUORTEN OSALLISUUS.....	21
6 LÄHETYSKASVATUSTILANTEIDEN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS.....	23
6.1 Toimintaympäristönä Nokian seurakunta ja sen nuorisotyö	23
6.2 Opinnäytetyön prosessi	24
6.3 Ensimmäinen työskentely: toiminnallinen raamattuhetki	26
6.4 Toinen työskentely: pajatyöskentely.....	27
6.4.1 Tietovisapaja.....	29
6.4.2 Askartelupaja	29
6.4.3 Keskustelupaja	30
6.4.4 Ulkoilupaja	31
6.4.5 Pajatyöskentelyjen loppuksi.....	32
6.5 Kolmas työskentely: yhteinen jumalanpalvelus	33
6.6 Palautetta työskentelyistä.....	34
7 POHDINTA	38
7.1 Johtopäätökset	38
7.2 Eettinen pohdinta ja työn luotettavuus.....	39

7.3 Oman ammatillisen kasvun pohdinta.....	40
LÄHTEET	43
LIITTEET	49
Liite 1: Nuortenleirin ohjelma.....	49
Liite 2: Raamattutyöskentely	51
Liite 3: Tietovisapajan kysymykset ja vastausvaihtoehdot.....	54
Liite 4: Ojo de Dios -paja	56
Liite 5: Keskustelupaja	58
Liite 6: Ulkoilupaja	59
Liite 7: Messun toteutus	61
Liite 8: Palautelomake	63

1 JOHDANTO

Lähetystyö on oleellinen osa Suomen evankelis-luterilaista kirkkoa, ja sen pitäisi näkyä kaikessa seurakunnan toiminnassa. Kirkkojärjestyksessä (1055/1993) kerrotaan, että seurakunnan ja seurakuntalaisten täytyy edistää lähetystyötä eli viedä evankeliumia niille, jotka eivät ole kristittyjä. Jotta lähetystyö voisi todellisesti olla osa nuoren elämää seurakunnan jäsenenä, olisi nuoren hyvä ymmärtää lähetystyön kokonaisvaltainen merkitys kirkolle ja hänelle itselleen. Ja mikä tärkeämpää ymmärtää: nuori voi itse vaikuttaa ja olla osallisena lähetystyöhön.

Opinnäytetyössä suunnittelin ja toteutin lähetystyöaiheisen oppimiskokonaisuuden, johon kuuluu kolme toiminnallista työskentelyä. Työskentelyjä testattiin Nokian seurakunnan nuorten syysleirillä. Oppimiskokonaisuus on suunniteltu niin, että sen voi toteuttaa yhden tai kahden päivän aikana joko leiriolosuhteissa tai esimerkiksi isoskoulutuspäivässä. Nuorten syysleiri toteutetaan 16.–18.9.2016 Urhatun leirikeskuksessa Nokiolla.

Opinnäytetyöni tarkoituksena on kehittää Nokian seurakunnan lähetyskasvatusta ja tuoda lähetystyö aiheena lähemmäs nuorta niin, että se koetaan osaksi omaa elämää. Opinnäytetyöni tarkoituksena on myös auttaa nuoria ymmärtämään, että lähetystyötä voi tehdä omalta paikaltaan juuri siinä elämäntilanteessa, missä milloinkin on.

Tein opinnäytetyössä yhteistyötä nuorisopastori Lassi Peurakosken ja muun nuorisotiimiin kuuluvien työntekijöiden kanssa sekä Suvi Pynttärin, lähetyksestä vastaavan vs. seurakuntapastorin ja Leena Jokisen, lähetys- ja aikuistyön koordinaattorin kanssa. Pyrin myös työskentelyjen suunnittelussa ja toteutuksessa osallistamaan seurakunnassa toimivaa nuorten lähetysryhmä Lättyä.

2 LÄHETYSTYÖ JA LÄHETYSKASVATUS

2.1 Lähetystyön lähtökohdat

Lähetystyö on alun perin Jumalan liikkeelle laittama missio, eli tehtävä, jossa ihmisillä on suuri vastuu. Kristillisen käsityksen mukaan Jumala toimii aina ensin, ja täten myös lähetystyö on Jumalan työtä, jossa ihminen toimii Jumalan kanssa. Lähetystyössä seurakunta vastaa mahdollisimman pitkälle siitä, että Sana tulee kuulluksi ja evankeliumi kohtaa kaikkia. (Ahonen 2003, 170; Kotila 2004, 36.) Lähetystyön teologisina lähtökohtina voidaan pitää esimerkiksi Johanneksen evankeliumin kohtaa 3:16, jota kutsutaan pienoisevankeliumiksi. Lähetystyötä puoltavat tahot perustelevat sen merkitystä useilla Raamatun missionaarisilla teksteillä, kuten Matteuksen evankeliumin kaste- ja lähetyskäskyllä, johon koko Matteuksen evankeliumin lopulta koetaan huipentuvan. Varsinkin protestanttisessa kirkossa tämä kohta on ollut kaiken lähetystyön perusta (Ahonen 2000, 51–56; Vasko 2003, 51):

Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti. (Matt. 28:18–20.)

Kaste- ja lähetyskäskyssä mainitaan kolme keskeistä tehtävää: opetuslapsiksi tekeminen, kastaminen ja opettaminen. Näistä kaksi viimeistä oikeastaan sisältyvät opetuslapsiksi tekemiseen. (Ahonen 2000, 57.) Nykypäivänä lähetystyö on myös kehitysapua ja elinolojen turvaamista, joka perustuu Raamatun käsitykselle lähimmäisenrakkaudesta. (Rasolondraibe 2002, 64.) Muun muassa rakkauden kaksoiskäsky kertoo siitä, miten meidän tulisi kohdella lähimmäisiämme kaikkialla maailmassa:

Rakasta Herraa, Jumalaasi, koko sydämestäsi ja koko sielustasi, koko voimallasi ja koko ymmärrykselläsi, ja lähimmäistäsi niin kuin itseäsi (Luuk. 10:27).

Lähetystyö ei ole siis jotain, jota vain harvat ja valitut kristityt voivat tehdä, vaan siihen on jokainen kristitty kutsuttu. Lähetystyökään ei siis ole pelkästään maailman ääriin saakka kulkemista: lähetystyötä voi myös tehdä omalta paikaltaan. Meidät kaikki on kutsuttu palvelemaan toisiamme ja julistamaan Isän rakkaudesta. (Kirkkohallitus 2010, 4.)

Kristillisen käsityksen mukaan Pyhällä kolminaisuudella on suuri merkitys missiologiassa. Luomisen teologian lisäksi viime vuosina on myös Pyhän Hengen rooli on ollut enemmän esillä missiologisessa eli lähetysopillisessa keskustelussa. Aiemmin teologinen keskustelu keskittyi lähetystyöhön luomisteologian näkökulmasta, jonka ydin on Jumalan luomistyö maailmassa. Pyhä Henki nähdään kristinuskossa lähetystyön inspiroivana voimana ja Pyhän Hengen vaikutus lähetystyössä koetaan merkityksellisenä. (Suomen Lähetysseura 2015, 5.)

Raamatusta voidaan tulkita, että kirkko on olemassa, jotta se voi tehdä lähetystyötä, eikä lähetystyö ole vain jokin erillinen kirkon toimintamuoto (Ahonen 2000, 160; Rasolondraibe 2002, 63; Kirkkohallitus 2015). Vaikka Raamatussa ei mainitakaan termiä lähetystyö, on useissa kohdissa mainittu kristittyjen vastuu Jumalan tekojen julistamisessa ja siinä, kuinka meidät lähetetään muiden kansojen joukkoon julistamaan evankeliumia ja toimimaan Jumalan työtoverina. (Luterilainen maailmanliitto 2005, 24; Vasko 2003, 51.)

2.2 Kirkon lähetystyö

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetystyö sai alkunsa 1860-luvulla. Tuolloin Martti Rautanen lähti työtovereineen lähetysaarnajaksi Ambomaahan, eli nykyiseen Namibiaan. (Jussila, Oinonen, Unkuri & Vatanen 2004, 228–229.) Samoihin aikoihin perustettiin myös Suomen Lähetysseura, joka alkoi kouluttaa ja lähettää työntekijöitä lähetystyöhön. Tuohon aikaan lähetystyö oli muun muassa raamatunkäännöstyötä, kasvatustyötä, auttamis- ja julistustyötä. (Suomen Lähetysseura 2011 A, Jussila ym. 2004, 228–229.)

Lähetystyö on muuttanut muotoaan paljon viimeisien vuosisatojen aikana. Tällä hetkellä lähetystyötä ei enää tehdäkään vain pohjoisesta etelään tai lännestä itään, vaan kirkko on kaikkialla maailmassa lähetystilanteessa (Ahonen 2003, 70). Etelän kirkot tekevät tänä päivänä myös maansa sisäistä lähetystyötä, ja lähettävät myös Eurooppaan lähetystyöntekijöitä (Suomen Lähetysseura 2011 B).

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetystyö on yhä järjestäytynyt lähetysjärjestöjen varaan. Tähän lienee johtanut lähetysjärjestöille ominainen asiantuntemus, joustavuus ja nopea päätöksentekovalmius, mihin kirkon jäykkä hallintokoneisto ei ole täysin soveltunut. (Ahonen 2000, 151.) Seurakuntien nimikkolähetit toimivatkin usein jonkun lähetysjärjestön kautta, ja seurakunnat tukevat lähettiä rahallisesti. Kirkolla on seitsemän virallista lähetysjärjestöä, joista Suomen Lähetysseura on suurin. (Suomen ev. lut. kirkko i.a. A.)

Muita Suomen evankelis-luterilaisen kirkon virallisia lähetysjärjestöjä ovat Evankelisluterilainen Lähetysyhdistys Kylväjä, Medialähetys Sanansaattajat, Suomen Ev. lut. Kansanlähetys, Suomen luterilainen Evankeliumiyhdistys, Suomen Pipliaseura sekä ruotsinkielinen Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland. (Suomen ev. lut. kirkko i.a. A.) Nämä lähetysjärjestöt ovat historialtaan, kooltaan ja työtapojensa puolesta erilaisia (Kirkkohallitus 2010, 6). Esimerkiksi näistä järjestöistä vanhin Pipliaseura keskittyy työssään lähinnä Raamattujen

käännöstöyöhön ja lukutaitotyöhön, kun taas Medialähetys Sanansaattajien toiminta koostuu esimerkiksi internetissä, radiossa ja televisiossa tehtävään lähetystyöhön (Pipliaseura i.a., Medialähetys Sanansaattajat 2016).

Kansainvälinen lähetystyö näkyy kirkon arjessa nykyään esimerkiksi seurakuntien ja kirkon virallisten lähetysjärjestöjen yhteistyönä. Seurakunnat solmivat nimikkoyhteistyösopimuksia lähetysjärjestöjen kanssa ja myöntävät määrärahoja lähetysjärjestöjen käyttöön. Seurakunta siis tukee nimikkolähettejään lähetin lähetysjärjestön kautta, pitävät yhteyttä esimerkiksi sähköpostilla, rukoilevat lähettien puolesta ja saavat isännöidä lähettien vierailuja. (Kirkkohallitus 2010, 8)

2.3 Lähetyskasvatus nuorisotyössä

Lähetystyö on siis kirkon perustyötä, ja sen pitäisi näkyä luontevasti myös osana nuorisotyötä (Silfverhuth 2005, 151). Lähetystyön merkitys nuorisotyössä ilmenee lähinnä lähetyskasvatuksena. Lähetyskasvatuksella tarkoitetaan lasten ja nuorten hengellisen kasvun tukemista niin, että he ymmärtäisivät lähetystyön merkityksen ja ottaisivat siihen osaa (Hiltunen i.a., 4). Lähetyskasvatus nuorisotyössä usein mielletään niin, että nuorille pitäisi opettaa siitä, mitä lähetyskentillä tehdään, miksi sitä tehdään ja miten se liittyy seurakunnan ja kirkon olemukseen. Kuitenkin vähemmälle jää se osa lähetyskasvatuksesta, jossa nuoret saisivat itse toteuttaa evankeliumin kehotusta ”Menkää ja tehkää”. (Kirkkohallitus 2012, 15.) Nuorilla kuitenkin on halua tehdä maailmasta parempi paikka, kunhan vain heille osoitetaan keinot tehdä niin (Silfverhuth 2005, 151).

Nuorisotyössä on tärkeää miettiä, miten lähetystä voisi tehdä muuallakin kuin kaukomailla, ja ohjata myös nuoria ymmärtämään, mikä heidän tehtävänsä voisi olla lähetystyössä (Kirkkohallitus 2012, 15). Ohjaajan on tärkeää ohjata nuoria näkemään, miten he voivat käyttää omia taitojaan siunaukseksi muille ihmisille. Taiteelliset ihmiset voivat käyttää taidetta kanavana kristinuskon sanoman

levittämiseen, toiset voivat hyödyntää sosiaalisen median taitojaan. Tässä on tärkeää, että ohjaaja tuntee lähiympäristön ja nuorten vaikutusmahdollisuudet. (Linhart 2014, 185.)

Myös nuorisotyöntekijöitä kutsutaan lähetystyöhön seurakunnan omalla alueella: kastettujen nuorten määrä laskee jatkuvasti, ja kirkon työntekijöiden ja seurakuntien pitäisi hakea väyliä kutsua kirkkoon kuulumattomiakin Kristuksen yhteyteen. (Kirkkohallitus 2012, 15.) Kirkon lähetysstrategiassa kerrotaan, että lähetystyö on kirkon perustehtävä ja että kirkon missionaarisen ulottuvuuden pitäisi näkyä kaikessa seurakunnan toiminnassa ja yltää myös lasten ja nuorten parissa tehtävään työhön (Kirkon lähetystyön toimikunta 2008, 9).

2.4 Kansainvälisyys ja monikulttuurisuus kirkon kasvatuksessa

Kansainvälisyys on aina ollut osa maailmanlaajuisen kirkon luonnetta. Kirkko on yksi ja yhteinen, ja siihen kuuluu monia kansoja. Jeesuskaan ei tullut julistamaan evankeliumia vain valitulle kansalle, vaan se oli tarkoitettu kaikille. Tämän takia on erityisen tärkeää, että kansainvälisyyden, monikulttuurisuuden ja kristittyjen yhteyden korostaminen näkyy kasvatustyössä. (Silfverhuth 2005, 147.)

Maailmanlaajuisen kirkon kansainvälisyys ei ole kuitenkaan vaikuttanut käytännössä Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kasvatustoimintaan. Kansainvälistyminen on yksi niistä suurista muutoksista, jota kirkon toiminta ja erityisesti nuorisotyö kohtaa muuttuvassa Suomessa. Globalisaation edetessä on yhä vain tärkeämpää, että kansainvälisyys ja ekumenia olisivat osana nuorisotyötä, sillä nyt varttuva sukupuoli on jo lähtökohdiltaankin monikulttuurisempi ja kansainvälisempi kuin edeltävät sukupolvet. (Kirkkohallitus 2012, 49.)

Monikulttuurisella työllä on kirkossa ensisijaisesti tarkoitettu lähetys- ja kansainvälistä työtä ja maahanmuuttajatyötä. Monikulttuurisuuden pitäisi kuitenkin

näkyä myös seurakunnan nuorisotyössä: mitä enemmän monikulttuurisuuteen ja kansainvälisyyteen kiinnitetään nuorisotyössä huomiota, sitä enemmän se muistuttaa Kristuksen maailmanlaajuista kirkkoa. (Kirkkohallitus 2012, 36.)

Monikulttuurisuuskasvatuksessa ei pyritä vain opettamaan eri maiden kulttuureista tai maahanmuuttajista: siihen kuuluu myös tutustuminen muihin vähemmistöryhmiin, kuten esimerkiksi Suomen alkuperäiset kielivähemmistöt, kehitysvammaiset ja seksuaalivähemmistöt. Kristillinen ihmiskäsitys ajaa meitä tekemään nuorisotyötä niin, että huomioimme ja kunnioitamme ihmisten eroavaisuuksia. (Kirkkohallitus 2012, 36.) Tästä syystä jo rippikoulussa on hyvä käydä keskustelua monikulttuurisuudesta ja paneutua asennekasvatukseen. Myös lapsi- ja nuorisotyössä on tärkeää panostaa monikulttuurisuuden ja suvaitsevaisuuden teemoihin. (Cantell, Lappalainen, Salmio & Varis 2000, 93.) Monikulttuurisuuskasvatus on erittäin tärkeää juuri silloin, kun ryhmässä on vain valtaväestön edustajia: on mahdollista, etteivät he ole koskaan joutuneet kokemaan olevansa vähemmistöä, erilainen tai syrjitty. Toisen kokemustodellisuuteen ei tutustuta kirjoja lukemalla, vaan kohtaamalla ihmisiä, jotka katsovat maailmaa eri näkökulmasta. (Hiltunen i.a., 7; Silfverhuth 2005, 155.)

2.5 Lähetyskasvatus Nokian seurakunnassa

Nokian seurakunnan toimintakertomuksessa vuodelta 2014 kerrotaan, että Jumalan antaman Sanan mukaan koko seurakunta on aina kutsuttu viemään evankeliumia eteenpäin, ja kaikki kirkon perustehtävät kuuluvat yhteen: lähetystehtävä ja diakonia, kasvatus ja julistus, sielunhoito ja rukous. (Nokian seurakunta 2015, 4.) Myöhemmin painotetaan, että nuorten ja nuorten aikuisten lähetystoimintaan tulee panostaa, ja ehdotetaan uuden talkoo- tai lähetysmatkan järjestämistä (Nokian seurakunta 2015, 25).

Toimintakertomuksessa on kerrattu myös se, miten lähetyskasvatusta tehtiin vuonna 2014. Lähetysopetus rippikouluissa toteutettiin jokavuotisen Lähetyslennon kautta, joka on rippikoululaisille tarkoitettu kokoelma näytelmiä, joissa näyttelee seurakunnan isosia (Pölkki & Liikka 2011). Lukiossa järjestettiin kurssi lähetystyöstä osana uskonnonopetusta, yläkoululaiset pääsivät tutustumaan lähetysnäyttelyyn ja alakoululaisille seurakunnan varhaisnuorisotyöntekijät pitivät oppitunteja aiheesta. Operaatio Mobilisaation kansainvälinen nuortenryhmä kävi esiintymässä kouluissa ja seurakunnan tilaisuuksissa. Myös nuorten lähetysryhmä Lätyn toiminnasta kerrottiin toimintakertomuksessa, vaikkakin niukasti. (Nokian seurakunta 2015, 26.)

3 KRISTILLINEN KASVATUS

3.1 Nuoren kehityksen vaikutus nuorisotyöhön

Nuoruus voidaan nykyään määritellä elämänvaiheena, joka voi kestää parikin vuosikymmentä. Yhä silti se määritellään siirtymävaiheena lapsuudesta aikuisuuteen: nuoruusvuosina yksilö kehittyy fyysisesti ja henkisesti aikuiseksi, oppii yhteisössä tarvittavat valmiudet ja taidot, itsenäistyy ja muodostaa vähitellen käsityksen omasta itsestään. (Nurmi, Ahonen, Lyytinen, Lyytinen, Pulkkinen & Ruoppila 2014, 142.)

Rippikoulun jälkeisessä nuortentoiminnassa mukana olevat nuoret luokitellaan yleensä nuoruuden vaiheista keskinuoruuteen, joka sisältää ikävuodet viidestätoista kahdeksaentoista. Tässä vaiheessa nuori saa enemmän itsenäisyyttä omaan elämäänsä liittyvissä päätöksissä, ja vastuun kantaminen alkaa tulla tutuksi. Nuori tekee päätöksiä koulutukseen, ammatinvalintaan ja ihmissuhteisiin liittyvistä valinnoista. (Nurmi ym. 2014, 153.)

Myös Robert Havighurstin 1940-luvulla kehittämässä kehitystehtäväteoriassa ilmenee nuoren lisääntyvä vastuu: nuoren kehitystehtäviä ovat uusien suhteiden luominen kumpaakin sukupuolta oleviin ikätovereihin, sukupuoliroolin omaksuminen, oman fyysisen olemuksensa hyväksyminen, emotionaalisen itsenäisyyden saavuttaminen vanhemmista ja muista aikuisista, avioliittoon ja perhe-elämään valmistautuminen, valmistautuminen työelämään, ideologian tai maailmankatsomuksen kehittäminen ja sosiaalisesti vastuullisen käyttäytymisen omaksuminen. Nuorisotyössä on tärkeää ottaa huomioon myös nuorten ajattelun kehittyminen abstraktimmaksi sekä sosiaalisten suhteiden merkitys nuoruudessa. (Nurmi ym. 2014, 149–150.)

Kaiken nuorisotyön tehtävä on auttaa nuoria sosialisatiossa eli heidän liittämisesään kulttuurin, yhteiskunnan ja lähiyhteisön jäseniksi (Nieminen 2008, 23). Perinteisesti sillä tarkoitetaan yhteiskunnassa ja kulttuurissa vallitsevien hyväksi

todettujen arvojen, perinteiden ja toimintamallien siirtämistä eteenpäin. Vaikka nykypäivänä perinteiden kunnioitus ei ole nuorisotyön pääkohtina, on silti sellaisten arvojen kuin rehellisyyden ja toisten kunnioittamisen eteenpäin vieminen tavoiteltavaa. (Nieminen 2008, 23.)

15–18-vuotiaana nuori keskittyy identiteetin etsintään. Nuoruuteen kuuluvat myös keskeneräisyyden tunteet ja epävarmuus, sillä nuoruus on koko yksilön olemusta koskevien mullistusten aikaa. (Kirkkohallitus 2012, 8.) Jos identiteetin etsintä ei onnistukaan, hän ei saata löytää paikkaansa yhteisössä, minkä takia on tärkeää, että nuorilla on ympärillään vastuullisia ja luotettavia aikuisia (Kirkkohallitus 2012, 8–9). Kirkon nuorisotyö on myös merkittävää vertaistukea. Harmen Van Wijnen (2016, 51–52) on tutkimuksessaan todennut, että kirkon tekemällä nuorisotyöllä on suuri vastuu nuorten tukemisessa, kun heidän identiteettinsä on kehittymässä ja he luovat sosiaalisia suhteita. Nuoren sosialisointin kannalta on erityisen tärkeää, että nuori saa viettää aikaa ja jakaa kokemuksiaan ikäistensä kanssa (Van Wijnen 2016, 53).

3.2 Kristillinen kasvatus nuorisotyössä

Kasvatusta voidaan kuvata päämääräsuuntautuneena vuorovaikutussuhteena, jossa sitoudutaan tiettyihin arvoihin (Muhonen & Tirri 2008, 64–65). Kristillinen kasvatus on kasvatustyötä, joka nojaa kristillisiin arvoihin. Kristillisen kasvatuksen pohjalla on kristillinen ihmiskäsitys. Tähän kuuluu ihmisen suhde kaikkivaltiaaseen Jumalaan ja muihin ihmisiin sekä ihmisen vastuu maailmassa sen varjelijana. Tärkeää on myös kristillisen etiikan opettaminen, käsityksemme oikeasta ja väärästä. Tämän lisäksi kristillisessä kasvatuksessa on myös rakkauden näkökulma: kaikessa kasvatuksessa ja sen metodeissa pitää näkyä Jumalan ihmiseen kohdistama täydellinen rakkaus, joka ei koskaan lopu. (Räsänen 2008, 287–288.)

Kristillisessä kasvatustyössä työntekijä on myös tärkeä ohjaaja lapsen tai nuoren hengellisellä matkalla. Hengellinen matka on elinikäinen matka Jumalan luo, eikä se

ole vain jokin arkielämästä erotettu ja pyhitetty matka, vaan siihen liittyy yksilön biologinen, sosiaalinen ja kehityspsykologinen matka. Ihminen kehittyy, kasvaa ja ikääntyy. Myös elinikäinen matkakumppanimme eli ruumiimme muuttuu. (Holopainen 2008, 355.)

Kristillinen kasvatus voidaan jakaa karkeasti kolmeen eri osa-alueeseen: hengelliseen, pedagogiseen ja sosiaaliseen kasvatukseen (Launonen 2008, 78). Hengelliseen kasvatukseen kuuluu uskoon ja uskon harjoittamiseen liittyvä toiminta, esimerkiksi hartaudet, rukous, veisulaulut ja Raamatun käyttö. Pedagogisuuteen liittyvät kasvattamiset ja opettamisen muodot lapsi- ja nuorisotyössä, ja sosiaalinen puoli näkyy esimerkiksi syrjäytymisen ehkäisyssä ja osallisuuden lisäämisessä, toisaalta jokapäiväisessä ryhmätoiminnassa ja yhteisöjen luomisessa. (Launonen 2008, 85.)

4 RYHMÄN OHJAAMINEN JA PEDAGOGIIKKA

4.1 Pedagogiikka kirkon nuorisotyössä

Pedagogiikka voidaan määritellä oppina kasvatuksesta. Koska sanan pedagogiikka kreikankielinen kantasana 'paidia' viittaa lapsiin, voidaan ajatella, ettei pedagogiikka koske aikuisten parissa tehtävää opetusta. (Räsänen 2008, 288.) Kuitenkin voidaan ajatella, että ohjaustyötä tekevät toimivat kasvattajina, olivatpa kyseessä lapset, nuoret tai aikuiset (Marttila, Pokki & Talvitie-Kella 2008, 39).

Kasvatustyötämme ohjaa usein omat kokemuksemme, oma kulttuurimme ja omat arvomme. Yhtä lailla kaiken kasvatus- ja opetustyönkin taustalla on jokin käsitys oppimisesta. Kasvattajan omat oppimisenäkemykset, kuten hänen suhtautumisensa kasvatettavaan, heijastuvat hänen kasvatustyöhönsä vahvasti. (Räsänen 2008, 289.) Tällaisia oppimisenäkemyksiä ovat esimerkiksi behavioristinen oppimisenäkemyks, jonka mukaan oppiminen on reaktiota ympäristöstä tulevaan ärsykkeeseen. Behavioristisessa oppimisenäkemyksessä kiinnitetään huomiota vain kasvatettavan ulkoisen käyttäytymisen muutoksiin, eikä hänen sisällä käymäänsä prosessiin. Sosiaalisen oppimisen mallissa painotetaan oppimiseen vaikuttavaa motivoitumista ja tarkkaavaisuuden suuntaamista. Tämä teoria korostaa matkimista keskeisenä osana oppimista sekä ajattelun ja havainnoinnin merkitystä. (Räsänen 2008, 289–290.)

Niin sanottua toisinajattelevaa oppimisenäkemyksiä, toisinkasvattamista, voidaan kutsua kriittiseksi pedagogiikaksi. Siinä pyritään kyseenalaistamaan kasvattajan ja kasvatettavan välisiä valtasuhteita, toiminnan tapoja ja vaikuttamista. Kriittisessä pedagogiikassa on keskeistä halu muutokseen. (Häkkinen 2016, 139.) Omien oppimisenäkemyksien kriittinen tarkastelu lienee välttämätöntä ammatillisen kehittymisen mahdollistamiseksi.

Kristillisessä kasvatuksessa ei ole omaa pedagogiikkaa tai didaktiikkaa, eli oppia opetuksesta. Kasvatuksesta tekee kristillistä se, että sen sisältö ja tavoite ovat

sopuinnussa kristillisten tavoitteiden ja arvojen kanssa. Täten kristillisessä kasvatuksessa käytettävät kasvatustenetelmät voivat olla lähes mitkä tahansa menetelmät ja välineet, joilla taataan sopivat ihmisarvoa, lapsia, nuoria ja Jumalaa kunnioittavat lähestymistavat. Tämän takia monet kasvatustenetelmät ovat sovellettavissa myös kristilliseen kasvatukseen, sillä yksilön ja toisen ihmisen kunnioittaminen ovat lähtökohtia kaikkiin pedagogisiin ratkaisuihin. (Räsänen 2008, 288.)

Juuri nuorisotyössä on tärkeää muistaa, etteivät nuoret odota aina täsmällisiä ja yksityiskohtaisia oppeja, vaan enemmänkin yleistä suuntaviivojen osoittamista, ajatusten herättelyä ja vastavuoroista ajatusten ja näkemysten kunnioittamista. On kuitenkin tärkeää varmistaa, että nuorilla on vakaa perusta, jolle he voivat rakentaa omat näkemyksensä ja vakaumuksensa. (Köykkä 2014, 133.)

4.2 Ryhmän ohjaaminen

Jokainen ohjaaja ja kasvattaja sisällyttää työhönsä, tietoisesti tai tiedostamattaan, aikaan, paikkaan ja kulttuuriin sidonnaisia erityispiirteitä. Kristillisessä viitekehyksessä kasvattaja pyrkii usein tietoisesti tekemään ohjaustyötä kristillisten arvojen mukaisesti. Ryhmänohjaus on vastuullista kasvatusta, jolla on tavoitteita. Ryhmänohjaaja, joka näkee työnsä vastuullisena kasvatuksena, tavoittelee jonkinlaista muutosta ryhmän kohtaamisen tai kohtaamisten alun ja lopun välillä. Ohjaajan tavoitteena on opastaa ohjattavia tiettyyn suuntaan niin, että ohjattava kehittyisi ja muuttuisi. (Marttila, Pokki & Talvitie-Kella 2008, 37–39.)

Yksi ryhmänohjaajan tehtävistä on herättää kutsumus ohjauksen aiheena olevaa asiaa kohtaan, kuten kristillisessä kasvatuksessa auttaa nuorta kasvamaan kristittyinä ja aktiivisena seurakuntalaisena. Ryhmänohjaaja rohkaisee kutsumuksen etsimiseen ja ohjaa sille tielle, jossa ohjattava voi toteuttaa omaa kutsumustaan.

Ryhmänohjaajan vastuulla on myös jokaisen ryhmäläisen huomioiminen ja ohjaaminen. (Marttila, Pokki & Talvitie-Kella 2008, 39.)

4.3 Toiminnallisuuden merkitys nuorisotyössä

Yksi tärkeimmistä metodeista, jota nuorisotyön pedagogiikassa voidaan käyttää, on toiminnallisuuden hyödyntäminen opetuksessa, sillä se on todennäköisesti maailman vanhin ja toimivaksi todettu oppimismenetelmä. Ihmiset ovat aina oppineet toinen toisiltaan, ja jo lapsena ihminen oppii tekemällä, toistamalla ja virheidensä kautta. Monet elämän tärkeimmistä asioista on opittu harjoittelun tuloksena. (Räsänen 2008, 298.)

Kirkkoisä Augustinus toi jo 300-luvulla minuuden käsitteen länsimaalaiseen tietoisuuteen, ja sen kautta oppijan aktiivisuuden korostaminen on ollut osana länsimaalaista sivistysperinnettä. Jumala on antanut jokaiselle ihmiselle yksilöllisyyden ja vapauden keskustella, olla aktiivinen ja tehdä omia johtopäätöksiä. (Puolimatka 2005, 175–176.)

Toiminnallinen oppiminen voi olla mitä tahansa aktiivista toimintaa: se voi olla joko käsitöitä, liikkeen kautta oppimista tai draamallista ilmiä. Toiminnallisuus ei ole yksi tarkasti rajattu oppimismetodi, vaan toiminnallinen lähestymistapa avaa ovia monille erilaisille oppimismenetelmille. Toiminta, joka luontevalla tavalla yhdistää oppijan mielessä toiminnan ja teorian, takaa parhaan oppimistuloksen. (Räsänen 2008, 299.)

Toiminnallisia metodeja käytettäessä on hyvä muistaa toiminnan tavoitteet, sillä toiminta itsessään ei edistä oppimista, ellei se selkeästi tue oppimistavoitteita. Oppimiselle ja kasvatukselle onkin hyvä asettaa ensin päämäärä, ja lähteä sen jälkeen miettimään siihen soveltuvia toiminnallisia kasvatusten menetelmiä. (Räsänen 2008, 299.) On myös tärkeää, että opetettava asia linkittyy mielekkäällä tavalla

oppilaan elämään. Tavoitteellinen ja aktiivinen oppiminen yhdistettynä mielekkääseen aiheeseen ovat avaintekijöitä nuoren oppimisessa. (Pruuki & Tirri 2004, 47–50.)

Parhaimmillaan toiminnallinen menetelmä vaatii sosiaalisuutta ja yhteistyötä, jotta saadaan jokin ongelma ratkaistua tai jotta päästään yhteiseen tavoitteeseen. Tästä syystä esimerkiksi draamalliseen ilmaisuun liittyvät tehtävät ovat usein toimivia. Tärkeintä toiminnallisessa oppimisessa on sen konkreettisuus, ja tästä syystä se on oiva juuri uskon ja uskontoon liittyvien asioiden käsittelyyn: syvällisten tai oikein korkealentoisten asioiden käsittelyyn kaivataan usein konkretiaa. Esimerkiksi jumalanpalveluselämän käsittely vain teoriassa tuskin auttaa sen muodostumista osaksi nuoren omaa uskonelämän hoitamista. (Räsänen 2008, 299.)

5 NUORTEN OSALLISUUS

Nuorisotyö on yhteiskuntamme merkittävimpiä osallisuuden mahdollistajia nuorille. Osallistuminen on yhteisöön tietoisesti kuulumista ja siihen vaikuttamista. Osallisuus voidaan määrittää tietyntylaisena vallan uusjakona, jossa kansalaisten on mahdollista olla vaikuttamassa. Nuorisotyössä onkin elintärkeää antaa nuorille vaikuttamisen kanavia. (Yeung 2002, 76–80.)

Nuorten osallistaminen lähtee siitä, että ohjaaja osoittaa heille luottamusta ja kunnioitusta, ja ottaa heidät ajatuksiineen vakavasti. Lisäksi meidän pitää osata rohkaista nuoria: kun nuoret kokevat pystyvänsä, he myös aktivoituvat. Ilman näitä periaatteita nuorten osallistamisesta tulee pintapuolista. (Kirkkohallitus 2012, 39; Köykkä 2014, 87.)

Nuorten osallistamisessa on tärkeää muistaa, että luottamus säilyy, vaikka kävisikin epäonnistuminen. Nuorella on lupa kokeilla, epäonnistua ja yrittää uudelleen, eikä tämä saa vaikuttaa hänen asemaansa olla itse vaikuttamassa. Nuorisotyönohjaajan on tässä vaiheessa toimittava luotettavana aikuisena, joka auttaa ongelmatilanteissa, ohjaa takaisin oikealle tielle ja katsoo, ettei mennä liiaksi metsään. Luottamusta nuorille osoittaa esimerkiksi se, että heidän työmahdollisuuksiinsa panostetaan, heille annetaan budjetti, sekä tietoa mahdollisuuksistaan. (Kirkkohallitus 2012, 39.)

Kaikki vapaaehtoinen palvelutyö tai muu vapaaehtoistoiminta lähtee liikkeelle itse toimijan motivaatiosta, ja on toimijakohtaista, mitkä syyt saavat tekemään vapaaehtoistyötä. Nuorisotyönohjaajan on tärkeää tunnistaa nämä syyt ja tukea nuoren motivaatiota, jotta vapaaehtoistyö voisi jatkua. On myös tärkeää tarjota erilaisia toimintoja, joissa nuoret voisivat toteuttaa itseään ja viihtyä niiden teemojen parissa, jotka nuorta kiinnostavat. Kaikki nuoret eivät halua tehdä vanhustyötä tai lähetystyötä, mutta jotakuta kiinnostaa varhaisnuortentoiminta yli kaiken. Myös nuortentoimintaa luodessa on hyvä ottaa huomioon nuorten vahvuudet ja mielenkiinnon kohteet. (Kirkkohallitus 2012, 39.)

Nuorten toiminnassa on usein vahvoja perinteitä vaikuttamisesta ja toiminnan suunnittelemisesta yhdessä. Tämä vahvistaa heidän kasvuaan aktiivisiksi seurakuntalaisiksi, jotka ovat löytäneet paikkansa osana Kristuksen ruumista, jonka jäsenenä jokaisella on oma tehtävä (Room. 12:4; Kirkkohallitus 2012, 39). Varsinkin ikääntyvässä kirkossa on tärkeää nostaa lapset ja nuoret esiin, ja nuortotoiminnan suunnittelun lisäksi on tärkeää myös saada lasten ja nuorten äänet kuuluviin seurakuntaa ja kirkkoa koskeissa päätöksissä. (Kirkkohallitus 2012, 52.)

Kati Niemelän (2006, 219–220) tutkimus osoittaa, että suurin syy nuorien aikuisten kirkosta eroamiseen on vuorovaikutuksen ja kontaktin puute. Nuorilta aikuisilta puuttuu kokemus siitä, että sillä mitä juuri minä teen, on merkitys, minun toimintani ei ole samantekevää. Monet kirkosta eroavat nuoret saattavatkin kokea kirkon vain etäiseksi laitokseksi, jonka toiminta ei ole mielekästä eikä sillä ole vaikutusta omaan elämään. (Niemelä 2006, 219–220; Karvonen & Liljendahl 2005, 312.)

Kuten kaikessa kasvatustyössä, lähetyskasvatuksessakin nuorten osallisuuden tunteella on suuri merkitys. Nuoret aktivoituvat, kun he saavat itse organisoida toimintaa paremman maailman puolesta. (Silfverhuth 2005, 151.) Tämä näkyy esimerkiksi Nokian seurakunnassa siinä, että Lätyssä nuoret saavat itse päättää, millaisessa toiminnassa he ovat mukana. Leirille, jossa työskentelyä testattiin, ei velvoitettu yhtään lättyläistä, vaan heistä kaikki olivat mukana vapaaehtoisesti, ja he saivat valita millaisissa toiminnoissa olisivat mukana.

6 LÄHETYSKASVATUSTILANTEIDEN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

6.1 Toimintaympäristönä Nokian seurakunta ja sen nuorisotyö

Opinnäytetyöni yhteistyökumppanina toimiva Nokian seurakunta on Pirkanmaalla sijaitseva evankelis-luterilainen seurakunta, johon kuuluu noin 24 000 jäsentä, eli 71 prosenttia kaupungin asukkaista. Seurakunta työllistää noin 70 vakituista työntekijää. (Nokian seurakunta i.a. A)

Nokian seurakunnan nuorisotyö sijoittuu Maatialan Pappilaan, joka on Nokian kirkon vieressä oleva varhaisnuoriso-, rippikoulu- ja nuorisotyön keskus. Nuorisotyön toimintamuotoihin kuuluu muun muassa säännölliset nuortenillat kaksi kertaa viikossa, iltamessut, tyttöjen ja poikien yöttömät yöt, isostoiminta sekä retki- ja leiritoiminta. (Nokian seurakunnan nuorisotyö 2016 B.)

Nokian seurakunnalla on seitsemän nimikkolähettiä eri lähetysjärjestöistä, ja heillä on kaksi nimikkokohdetta Angolassa ja Intiassa. Lähetysaiheista toimintaa Nokian seurakunnassa on esimerkiksi lähetysillat, kahvila-puoti Kulmakiven toiminta sekä nuorten lähetysryhmä, joka toimii nimellä Lätty. (Nokian seurakunta i.a. B, Nokian seurakunnan nuorisotyö 2016 A.)

Nuorten lähetysryhmä eli Lätty on kahden viikon välein kokoontuva noin kymmenen nuoren ryhmä, josta vastaa vs. seurakuntapastori Suvi Pynttari yhdessä lähetys- ja aikuistyön koordinaattori Leena Jokisen kanssa. Lätyn toiminta koostuu esimerkiksi erilaisissa tapahtumissa ohjelman suunnittelemisesta ja toteuttamisesta sekä lähetysjärjestöihin ja lähetystyöhön tutustumisesta. Lätyn nuoret ovat saaneet itse päättää, kuinka usein ja millaista toimintaa he haluavat. (Nokian seurakunnan nuorisotyö 2016 A.)

6.2 Opinnäytetyön prosessi

Idea lähetyskasvatusaiheisen produktin tekemiseen lähti omasta mielenkiinnostani lähetystyötä sekä nuorisotyötä kohtaan. Olin kokenut omina vuosinani seurakuntanuorena, että lähetystyöstä ei ollut paljoa puhetta, joten halusin opinnäytetyönäni valmistaa jotain, joka vastaisi tähän tarpeeseen. Yhteistyö Nokian seurakunnan kanssa alkoi, kun keskustelimme opinnäytetyöstäni silloisen työnantajani Lassi Peurakosken kanssa elokuussa 2015, ja hän ehdotti yhteistyötä. Esittelin ideapaperini lähetysaiheisesta nuortenleiristä elokuussa 2015.

Päätimme tammikuussa 2016, että nuortenleiri pidettäisiin syksyllä 2016. Olin menossa samana keväänä suorittamaan Nokian seurakunnan nuorisotyöhön *Työyhteisöt ja kehittäminen* -harjoitteluani, joten sovimme, että harjoittelun aikana keskustelisimme lisää leirin sisällöistä. Huhtikuussa 2016 selvisi, että leirin ajankohta on 16.-18.9.2016 ja leirille lähtisi ohjaajista mukaan Mikko Lehtovaara ja Anna-Leena Wihinen, jotka ovat molemmat koulutukseltaan sosionomeja ja kirkon nuorisotyönohjaajia, sekä toimivat rippikoulun jälkeisessä nuorisotyössä. Leirin turvallisuusvastaavana toimisi Anna-Leena Wihinen. Keväällä 2016 keräsin lähdemateriaalia ja kirjoitin teoriaa opinnäytetyöhöni, ja esittelin opinnäytetyösuunnitelmani toukokuussa 2016. Opinnäytetyösuunnitelman seminaarissa aiheeni muotoutui lähetysaiheisesta nuortenleiristä lähetyskasvatusmateriaaliksi, sillä se olisi todennäköisesti monikäyttöisempi ja selkeämpi aihe tuotteeseen.

Toukokuussa 2016 tapasin myös nuorten lähetysryhmä Lätyn edustajia, kerroin heille suunnitelmastani ja pyysin heiltä ideoita ja ehdotuksia siitä, millaista toimintaa he haluaisivat leirille, ja minkälaisessa toiminnassa he itse haluaisivat olla mukana. Ideointi mahdollistettiin myös niille, jotka eivät olleet päässeet paikalle niin, että Lätyn suljettuun Facebook-ryhmään laitettiin tiedote tulevasta leiristä. Tiedotteessa oli myös minun yhteystietoni, ja siinä kehoitettiin ottamaan minuun yhteyttä, tai keskustelemaan Facebook-ryhmässä työskentelyjen sisällöistä. Kesän 2016 aikana sain herätettyä keskustelua ja kerättyä ideoita nuorilta, sillä olin kesätöissä Nokian

seurakunnassa. Täten sain myös mainostettua tulevaa nuortenleiriä sekä rippikouluikäisille että vanhemmille nuorille.

Elokuussa 2016 pyrin järjestämään uuden tapaamisen Lätyn kanssa, mutta tämä ei ryhmän aikataulusyistä valitettavasti onnistunut, joten päätin jo saamieni ideoiden pohjalta alkaa suunnitella työskentelyjä. Sain elokuussa 2016 Lassi Peurakoskelta kaavan, jonka mukaan yleensä nuortenleirejä pidetään, ja lähdin sen perusteella suunnittelemaan työskentelyjen paikkoja. Olin elokuussa ja syyskuussa 2016 puhelinyhteydessä Anna-Leena Wihisen kanssa, ja tapasimme työntekijätiimin kanssa elokuussa 2016. Esittelin heille suunnitelmani leirin rungosta ja työskentelyjen sisällöistä, ja keräsin heiltä kehitysehdotuksia työskentelyihin liittyen. Kehitysehdotusten pohjalta muokkasin työskentelyjen sisältöjä. Kerroin Lätylle työskentelyjen sisällöistä ja heidän vastuutehtävistään syksyn ensimmäisessä tapaamisessa 13.9.2016.

Lähtökohtanani työskentelyjen suunnittelussa olivat lättyläisten ehdotukset niiden sisällöstä. Lättyläiset toivoivat muun muassa toiminnallisuutta, raamattuopetusta, sekä yhteistä tekemistä. Päätin, että kolmen työskentelyn kokonaisuuden olisi hyvä alkaa raamattuopetuksella, sillä Raamatussa on lähetystyönkin perusta. Toiseksi työskentelyksi soveltuu toiminnallinen pajatyöskentely, jossa he saavat oppia tekemisen kautta lähetystyöstä sekä monikulttuurisuudesta. Kolmanneksi työskentelyksi sopii yhteisen messun rakentaminen ja viettäminen. Siinä nuoret saavat kokea olevansa itse mukana valmistamassa kristittyjen yhteistä juhlaa. Messussa myös nuoret lähetetään palvelemaan Herraa, eli lähimmäisiään iloiten (Suomen ev. lut. kirkko i.a. B), mikä sopii työskentelyjen teemaan. Palautteenkeruun olin suunnitellut niin, että nuoret saisivat antaa palautetta työskentelyjen mielekkyydestä sekä informatiivisuudesta, sekä koko leiristä. (Liite 7.)

Leiri toteutettiin 16.–18.9.2016 Urhatun kurssikeskuksessa Nokiolla. Leirille osallistui minun lisäksi kaksi ohjaajaa, 20 nuorta, joista kolme oli lättyläisiä, sekä yksi lättyläinen, joka osallistui toisen työskentelyn toteutukseen lauantaiamuna 17.9.2016. Leirille osallistuneet nuoret olivat 16–20-vuotiaita. Leirin lauantaipäivänä paikalla oli myös Lassi Peurakoski, joka oli mukana kolmannen työskentelyn

toteutuksessa sekä Leena Jokinen, joka oli mukana työskentelyjen ulkopuolisessa Lätyn esittelyhetkessä. Esittelyhetkessä paikalla olleet lättyläiset esittelivät ryhmänsä historiaa sekä tulevaisuuden toimintaa, ja pyrkivät innostamaan leiriläisiä liittymään Lättyyn. Ensimmäinen työskentely oli leirin ensimmäisenä iltana, työskentelyt 2 ja 3 olivat leirin kokonaisen päivän aikana ja palautteenkeruu oli lähtöaamuna.

6.3 Ensimmäinen työskentely: toiminnallinen raamattuhetki

Ensimmäiseksi työskentelyksi valitsin toiminnallisen raamattuhetken, jossa nuoret pääsevät tutustumaan lähetystyön raamatullisiin lähtökohtiin sekä Raamatussa ilmenevään lähetystyöhön. Työskentelyn tavoitteena on toiminnallisten menetelmien avulla avata nuorille lähetystyön raamatullisia lähtökohtia sekä tutustuttaa nuoria Apostolien tekoihin ja apostoli Paavalin tekemään lähetystyöhön.

Tämä työskentely on hyvä pitää ensimmäiseksi, sillä näin nuorille on alusta asti jollakin tasolla selvää, miksi lähetystyötä tehdään. Työskentely toteutettiin aluksi yhteisessä tilassa, mutta myöhemmin olisi hyvä, jos nuoret saisivat käyttää hyödyksi muitakin tiloja, jotta ryhmätyöskentely olisi helpompaa ja rauhallisempaa. Työskentelyn alussa, lopussa ja sen lomassa voidaan rukoilla, laulaa aiheeseen sopivia veisuja tai leikkiä.

Ensimmäinen työskentely alkoi testaustilanteessa aiheeseen johdattelevilla lämmittelykysymyksillä: ”Mitä raamatunkohtia tulee mieleen aiheesta lähetystyö? Muistaako joku, miten kaste- ja lähetyskäsky (Matt. 28:18–20) meni? Muistatteko, kuka on Paavali?”

Tämän jälkeen tutustuttiin sanallisesti hieman siihen, mitä nuoret muistavat Paavalista. Tärkeintä tässä kohdassa on keskittyä siihen, mikä Paavalin oma historia oli, ja että hänen roolinsa varhaisessa kristinuskossa oli tärkein lähetystyöntekijä ja ensimmäinen teologi. Esimerkiksi Suomen teologinen instituutti (2016) on julkaissut artikkelin, jossa kerrotaan syväluotaavasti Paavalin historiasta ja teoista Raamatun

valossa. Työskentelyn testaustilanteessa leikittiin teoriaosuuden jälkeen laululeikkiä Paavali hölkkää (Liite 2.)

Seuraava aihe raamattutyöskentelyssä oli Apostolien teot. Tämän teeman aluksi nuoret jaettiin ryhmiin niin, että jokaisessa ryhmässä on 4–5 ryhmäläistä. Testaustilanteessa nuoria oli 20, joten muodostimme neljä ryhmää. Jokaiselle ryhmälle annettiin lappu, jossa lukee jokin vuorosana, joka esiintyy Apostolien teoissa. Ryhmän tehtävänä oli vain mielikuvitustaan käyttäen luoda tuon vuorosanan ympärille näytelmä, jonka ei tarvitse liittyä Raamattuun millään lailla. Nuoret saivat 15–20 minuuttia aikaa luoda näytelmän, ja lisäksi he saivat käyttöönsä roolivaatteita joilla elävöittää näytelmää. Tässä kohdassa nuoret saivat hajaantua ympäri käytössä olevia tiloja, jotta ryhmät saavat työskentelyrauhan. Tämän jälkeen nuoret kokoontuivat takaisin saliin. Ryhmät saivat esittää luomuksensa yksitellen niin, että jokaisen näytelmän jälkeen luettiin ääneen Raamatusta se kohta, jossa vuorosana esiintyy.

Tämän jälkeen koottiin ohjaajajohtoisesti ajatuksia siitä, mitä nuoret ovat työskentelyn aikana oppineet. Työskentelyn kesto vaihtelee noin tunnista puoleentoista tuntiin riippuen siitä, kuinka paljon leikkiä, laulua tai muuta halutaan lisätä.

6.4 Toinen työskentely: pajatyöskentely

Toiseksi työskentelyksi valitsin pajatyöskentelyn: nuoret jaettiin ryhmiin, joissa he kiersivät yhteensä neljässä eri pajassa, jotka ovat kestoiltaan 25 minuuttia. työskentelyt ovat vaihtelevia: niihin sisältyy ulkoilua, keskustelua, käsitöitä ja tietovisailua, joten ne sopivat hyvin tuomaan vaihtelua raamattutyöskentelyn jälkeen. Pajatyöskentelyn tavoitteena oli tarjota informaatiota kirkon lähetystyöstä, monikulttuurisuudesta sekä nuoren omasta roolista lähetystyöntekijänä toiminnallisten ja osallistavien menetelmien avuin.

Työskentelyrauhan säilyttämiseksi jokainen paja pidettiin erillisessä tilassa. Hyödynsimme testaustilanteessa yhdessä pajassa myös ulkotiloja, mutta jos tätä mahdollisuutta ei ole, työskentelyä voidaan muokata niin, että se soveltuu sisätiloihin.

Ennen ryhmiin jakautumista kerrottiin nuorille, mitä seuraavan kahden tunnin aikana tapahtuu, kehoitettiin heitä varautumaan sellaisilla vaatteilla, joilla kestää olla ulkona, ja lisäksi muistutettiin kännykänkäytöstä, sillä tietovisa toteutettiin virtuaalisena.

Ryhmiin jakautuminen tapahtui testaustilanteessa leikin avulla. Tämän Swazimaasta Suomeen tuomani leikin tarkoituksena on ottaa juoksuaskelia ympäri salia. Kun leikin ohjaaja huusi "*There is a fire on the mountain!*" juoksevat nuoret huusivat "*Run, run, run!*" ja tämän vuorohuutelun toistuttua pari kertaa ohjaaja huusi suomeksi numeron, ja nuorten täytyi muodostaa piiri, jossa on yhtä monta jäsentä, kuin numero kertoo. Kun piirit oli muodostettu, jatkettiin leikkiä ohjaajan oman arvioinnin mukaan niin kauan, kunnes ohjaaja viimeisenä huusi sen numeron, joka on myös ryhmien osallistujamäärä. Näistä piireistä muodostui heidän ryhmänsä tuleviin pajoihin. Liikunnallinen leikki mahdollisti ryhmien sekoittumisen niin, että he pystyisivät tutustumaan uusiin kasvoihin, tai niihin, keiden kanssa ei ehkä muuten olisi muodostanut ryhmää.

Ryhmät jaettiin pajoihin, ja varmistettiin, että pajojen pitäjät tietävät, missä järjestyksessä pajoja kierretään. Varmistettiin myös, että pajojen pitäjillä on mahdollisuus katsoa kelloa, jotta aikataulussa pysytään. Ajastin asetettiin 25 minuuttiin, ja yksi pajan pitäjistä velvoitettiin puhaltamaan pilliin, kun ajastin on täynnä. Tämän jälkeen ryhmät kiersivät pajoissa tietystä järjestyksessä.

6.4.1 Tietovisapaja

Tietovisapajan tavoitteena on lisätä nuorten tietämystä kirkon lähetystyöstä samalla oivaltaen, että myös hänen on mahdollista tehdä lähetystyötä. Tietovisapajassa nuoret osallistuivat Kahoot!-verkkopalvelussa järjestettyyn tietovisaan, jossa on kymmenen lähetystyöhön liittyvää kysymystä (Liite 3).

Kahoot! on palvelu, jossa on mahdollista luoda muun muassa tietovisoja ja mielipidemittauksia. Palvelun hyödyntäminen on mahdollista, jos tilassa on videotykki, jolla heijastaa tietovisa osallistujien näkyville, ja nuorilla puhelimet, joista he voivat osallistua kisaan ja valita oikean vastausvaihtoehdon. (Kahoot! 2016.) Jos nuorella ei ole toimivaa verkkoa kännykässään, hän voi tiimiytyä jonkun ryhmäläisensä kanssa. Ennen tietovisan aloitusta testaustilanteessa katsottiin ajatuksia herättelemään Suomen Lähetysseuran julkaisema Hänen valtakunnassaan –musiikkivideo.

Tietovisan aikana pajan pitäjä luki ääneen kysymykset ja niiden vastausvaihtoehdot. Hän oli saanut pienet tämpit jokaiseen kysymykseen, jotta hän saattoi selittää tai täydentää oikeaa vastausta. Kun kymmenen kysymystä oli käyty läpi, palkittiin tietovisan voittaja pienellä herkkupalkinnolla. Tämän jälkeen kuunneltiin vielä lopuksi Suomen Lähetysseuran julkaisema versio virrestä Siunaa koko maailmaa.

6.4.2 Askartelupaja

Askartelupajan tavoitteena oli toiminnallisen menetelmän kautta tutustuttaa nuoria eri kulttuureista kumpuaviin perinteisiin. Askartelun tavoitteena oli myös toimia niin sanottuna matalan kynnyksen osallistavana menetelmänä, joka vetoaisi niihin, joita teoreettinen puoli ei innostanut.

Askartelupajassa pajan pitäjä neuvoi ryhmäläisiä luomaan oman versionsa vanhasta meksikolaisesta Ojo de Dios –koristeesta (suom. Jumalan silmä). Olin varmistanut, että pajan pitäjällä oli siihen tarvittavat välineet, eli kaksi jäätelötikkua askartelijaa kohden ja paljon erivärisiä lankoja, sekä saksia.

Ojo de Dios on alkuperin meksikolaisten Huichol-intiaanien perinteen koriste, jonka saatettiin askarrella esimerkiksi vastasyntyneelle tai uuteen kotiin. Se symboloi Jumalan kaiken näkevää silmää, ja on tarkoitettu siunaukseksi sen vastaanottajalle. Myöhemmin se on kuitenkin juurtunut myös kristilliseen perinteeseen, vaikkakin sillä ei koeta olevan muuta merkitystä kuin sen koristearvo. (Layers of Learning 2016.)

Pajan pitäjälle oli annettu etukäteen kasvotusten ohjeistus siitä, miten Ojo de Dios tehdään, ja hän oli myös saanut kokeilla sen tekemistä etukäteen. Ennen askartelua pajan pitäjä kertoi ryhmälle Ojo de Diosin alkuperän sekä mikä sen merkitys on kristillisessä perinteessä: se nähdään koristeena, joka kertoo Jumalan kaikkivaltiudesta ja siitä, että Hän suojelee jokaisessa elämäntilanteessa.

6.4.3 Keskustelupaja

Keskustelupajan tavoitteena on herättää nuorissa ajatuksia ja vapaata keskustelua siitä, miten he voisivat tehdä lähetystyötä tai käyttää lahjojaan muiden palvelemiseen. Keskustelupajan kautta pyrin vahvistamaan heidän kasvuaan aktiivisiksi seurakuntalaisiksi ja näyttää heille suuntaa sinne, missä he voisivat toimia lähetyskutsunsa mukaisesti.

Keskustelupaja toteutuu parhaiten sellaisessa tilassa, jossa nuoret voivat olla pöydän ääressä kuitenkin olematta turhan kaukana toisistaan, ja näin toteutus tapahtui myös testaustilanteessa. Keskustelupajaan tarvitaan kyniä ja pieniä paperilappuja, jolle nuoret voivat kirjoittaa.

Keskustelupajassa käytiin testaustilanteessa ohjattua keskustelua siitä, millaista lähetystyötä maailmalla tehdään, mutta pääasiassa siitä, millaista lähetystyötä voitaisiin tehdä Suomessa, nuorten kotikaupungissa. Nuoret itse kertoivat omia kokemuksiaan siitä, millaiseen lähetystyöhön he ovat törmänneet esimerkiksi kaupungilla. Tämän jälkeen heräteltiin ajatuksia siitä, millaiseen lähetystyöhön nuoret itse kykenisivät juuri tämänhetkisessä elämässään.

Kun keskustelua oli käyty siitä, millaista lähetystyötä voitaisiin tehdä vaikka Intiassa tai Venäjällä, ja pohdittu, mitä lähetystyö voi merkitä Suomessa, tehtiin pieni kirjallinen harjoite. Nuorille jaettiin kynät ja paperit, ja he saivat noin viisi minuuttia aikaa kirjoittaa lapuille sellaisia taitoja, piirteitä tai ominaisuuksia itsestään, joita he kokivat voivansa käyttää avuksi lähetystyössä. Jos tämä tuntui hankalalta, he saattoivat myös kirjoittaa sellaisia asioita itsestään, joilla he kokivat voivansa ilahduttaa, auttaa tai palvella muita ihmisiä. Tämän jälkeen käytiin kierros niin, että nuoret saivat sanoa ääneen kirjoittamistaan asioista ne, jotka halusivat. Sen jälkeen käytiin yhteistä keskustelua siitä, miten juuri sitä taitoa tai piirrettä voisi käyttää hyödyksi. Jos joku ryhmäläinen ei ollut keksinyt juuri minkäänlaista sanottavaa itsestään, saatettiin niitä asioita pohtia ääneen ryhmän kesken.

Tämän jälkeen todettiin yhteenvetona niitä asioita, mitä oli käsitelty pajan aikana. Näistä ajatuksista tärkein olisi ajatus siitä, että meistä jokainen voi tehdä lähetystyötä omalta paikaltaan.

6.4.4 Ulkoilupaja

Ulkoilupajan tavoitteena on toiminnallisten menetelmien kautta herätellä nuorissa ajatuksia siitä, kuinka erilaisista lähtökohdista ihmiset saattavat ponnistaa elämäänsä, ja vastuustamme ihmisten välisen tasa-arvon ja yhtäläisten oikeuksien eteenpäin viemisessä.

Ulkoilupajassa toteutettiin kolme lajia, joista kaksi sisältää hieman liikuntaa. Liikkumista on kuitenkin vähäisesti, joten pienen liikuntarajoitteen kanssa osallistuminen on mahdollista. Tässä pajassa ryhmäläiset kilpailivat toisiaan vastaan, ja pyrkivät suoriutumaan parhaalla tuloksella. Kuitenkaan tuloksista ei pidetty kirjaa, sillä lopussa ei jaettu palkintoja eikä tuloksia tilastoitu.

Ulkoilupajan kolme lajia olivat kolikonheitto, sulkapallo sekä sananselitys. Näihin tarkat selitykset löytyvät liitteestä 6. Jokaiseen lajiin lähdettäessä määritettiin ryhmäläisten roolit: ryhmäläisistä yksi oli rikas ja loput olivat köyhiä. Rikkaalla oli joka lajiin helpotuksia, kun taas köyhille haasteet olivat vaikeampia. Uuteen lajiin vaihdettaessa myös roolit vaihtuivat, ja rooleja vaihdettiin niin, että jokainen ryhmäläinen pääsi vähintään kerran rikkaan rooliin.

Kun kaikki kolme lajia oli suoritettu, esitettiin ryhmäläisille kokoavia kysymyksiä, joiden avulla lajien merkitys avautui nuorille entisestään: eri lähtökohdista voi olla vaikeampaa ponnistaa hyvään, turvalliseen ja terveelliseen elämään.

6.4.5 Pajatyöskentelyjen lopuksi

Kun jokainen ryhmä oli käynyt jokaisessa pajassa, kerättiin nuoret vielä yhteen, ja koottiin vielä yhteisesti ajatuksia, joita heillä oli pajoissa herännyt. Kuulimme myös pajojen pitäjiltä parhaita paloja niistä oivalluksista, joita he olivat saaneet pajoissaan todistaa. Tämän lisäksi kuultiin myös suullista palautetta nuorilta siitä, olivatko nämä työskentelymetodit heidän mielestään sopivia. Näin he saivat äänensä kuuluviin, ja selvisi, voiko näitä menetelmiä käyttää tämän ryhmän kanssa uudestaan.

Tämän tilanteen jälkeen olisi hyvä kuulla myös pajan pitäjien kokemuksia, varsinkin jos he ovat vapaaehtoisia nuoria aikuisia, kuten testaustilanteessa. Näin he saavat myös antaa palautetta siitä, mikä pajoissa toimi tai ei toiminut, tai jos he kohtasivat esimerkiksi epäasiallista käytöstä tai muuta, mikä olisi hyvä saattaa ohjaajien tietoon.

6.5 Kolmas työskentely: yhteinen jumalanpalvelus

Kolmannen työskentelyn tavoitteena on saada aikaiseksi nuorten järjestämä messu tai jumalanpalvelus. Ehtoollisjumalanpalveluksen koetaan olevan seurakunnan yhteinen juhla ja seurakunnan elämän keskus, minkä takia on tärkeää, että sitä vietetään myös nuorten leirillä. Jumalanpalveluksen lopuksi seurakuntalaiset lähetetään toimimaan. Tämä tapa löytyy jo varhaiskristillisestä kirkkojärjestyksestä. (Kotila 2004; 9, 261.)

Messussa tai jumalanpalveluksessa voidaan käyttää leireiltä tai seurakunnan toiminnasta tuttua kaavaa, mahdollisesti sellaista, johon nuoret ovat jo tottuneet. Tämä antaa tutun pohjan, jolta jokainen ryhmä voi suunnitella messun erityispiirteitä. Tähän työskentelyyn tarvitaan neljä ohjaajaa neljään eri ryhmään. Työskentely aloitetaan niin, että nuoret saavat itse valita, millä tavalla osallistuvat messun toteutukseen. Heille kerrotaan vaihtoehtoiksi neljä eri ryhmää: suntio-, liturgi-, saarna- ja musiikkiryhmä. Tässä vaiheessa voidaan myös vedota heidän omaan arviointikykyynsä: jos liturgiryhmässä on jo kahdeksan nuorta, on ehkä parempi, että nuori valitsee jonkun muun ryhmän.

Näissä ryhmissä nuoret saavat ohjaajien avulla toteuttaa ideoitaan noin puolentoista tunnin ajan. Suntioryhmän vastuualueeseen kuuluu salin järjestäminen ja koristelu, alttaritaulu ja alttari sekä virsi- tai laulukirjojen jakaminen. Liturgiryhmän vastuusiin kuuluu synnintunnustuksen suunnittelu, esirukouksen kirjoittaminen, mahdollisten päivän lukukappaleiden tai rukousten lukeminen, sekä muiden liturgin tehtävien hoitaminen. Liturgiryhmä voi myös suunnitella halutessaan uuden tavan lausua uskontunnustuksen tai Isä meidän –rukouksen. Jos päätetään viettää ehtoollista, niin liturgiryhmää saattaa luonnollisesti ohjata pappi, jolloin myös ehtoollisen jakoon liittyvät järjestelyt koskevat liturgiryhmää.

Saarnaryhmä suunnittelee saarnan valitusta evankeliumitekstistä. Evankeliumitekstinä voidaan käyttää edellisen tai tulevan sunnuntain evankeliumia tai valita aiheeseen tai vuodenaikaan parhaiten sopivan tekstin. Testaustilanteessa evankeliumitekstinä käytettiin kaste- ja lähetyskäskyä (Matt. 28:18–20). Saarna voi

olla toiminnallinen, runo- tai laulumuotoinen, kerronnallinen, tai mitä tahansa muuta, joka ryhmän näkemyksen mukaan selittää evankeliumitekstiä.

Musiikkiryhmässä valitaan messussa toteutettava musiikki sekä laulukirja, jota halutaan käyttää. Näistä yleisimmät ovat virsikirja ja seurakunnan käytössä oleva veisukirja, esimerkiksi Nuoren seurakunnan veisukirja, Viisikielinen tai Elämän siiville. Yleisimpään messukaavaan kuuluu viidestä kuuteen virttä tai veisua (Suomen ev. lut. kirkko i.a. B), mutta näiden määrä vaihtelee tietenkin ryhmän päätöksen ja käytettävän kaavan mukaan. Lisäksi musiikkiryhmä valitsee laulujen toteutustavan: jos ryhmässä on paljon musikaalisia ihmisiä, heidän taitojaan voidaan käyttää hyväksi laulujen säestyksessä. Rytmisoittimet ovat varsinkin hyvä idea, jos ryhmässä on niitä, jotka eivät ole soittotaitoisia, mutta jotka haluavat kuitenkin osallistua musiikin toteutukseen.

Ryhmän taidoista riippuen voidaan puolentoista tunnin aikana saada aikaan vaikka minkälaisia musiikkikokoonpanoja tai vaikka kuorolauluja. Messu ei ole kuitenkaan yhtään huonompi, vaikka sen lauluja olisi säestämässä vain yksi henkilö, sillä kunhan laulut ovat suurimmalle osalle väestä tuttuja, niiden laulaminen on silti mukavaa, yhteistä tekemistä. Tämän takia olisi hyvä, jos musiikkiryhmää vetäisi säestystaitoinen ohjaaja.

6.6 Palautetta työskentelyistä

Palautetta kerättiin sekä kahdeltakymmeneltä leiriläiseltä että kahdelta työntekijältä. Leiriläisille jaettiin anonymina täytettävät palautelomakkeet (Liite 8) viimeisenä leirin aamuna aamuhartauden jälkeen, jolloin kaikki leiriläiset olivat sopivasti yhdessä tilassa. Palautteenkeruulle oli varattu maksimissaan noin puoli tuntia aikaa, ja vastaajille kerrattiin vielä ennen vastaamista, mitä työskentelyillä tarkoitettiin ja mikä palautteenkeruun tarkoitus oli. Myös palautteen anonymiudesta kerrottiin, ja pyysin leiriläisiä antamaan suoraa palautetta kainostelematta.

Keräsin palautteen ja käsittelin sitä leiriltä tultuani. Erittelin annettua palautetta lähtökohtaisesti sen mukaan, mikä työskentely oli palautteissa mainittu positiivisimmaksi. Tähän ratkaisuun oli helppo päätyä, sillä noin kolme neljäsosaa palautteenantajista oli määritellyt palautteeseensa, mistä työskentelystä pitivät eniten, vaikka sitä ei kysytty. Sen jälkeen listasin ylös palautteessa mainittuja positiivisia ja negatiivisia asioita, ja koostin niistä tiivistelmän tähän osioon opinnäytetyötäni.

Palaute oli lähtökohtaisesti perin positiivista. Neljän vastaajan mukaan ensimmäinen työskentely, raamattuhetki, oli kivointa leirillä. Kuuden vastaajan mukaan toisen työskentelyn pajojen sisällöt olivat mieluisimpia, ja neljän vastaajan mukaan kolmas työskentely oli mielekkäin. Loput vastaajista eivät olleet määritelleet lempityöskentelyään.

Erityisesti positiivista palautetta nuoret antoivat työskentelyjen toiminnallisuudesta ja mahdollisuudesta olla itse toteuttamassa messua. Palautelomakkeen ensimmäisessä kysymyksessä kysyttiin, mikä oli työskentelyssä mielekkäintä tai kivointa, ja siihen oli vastattu muun muassa tällä tavalla:

Pidin niistä pajoista, koska niissä oppi uutta ja oli kaikkea monipuolista tekemistä. (Vastaaja A)

Pääsi kokeilemaan uusia juttua. Pajoissa kiva idea se käsityörasti. Messun suunnittelu oli tosi kivaa, musiikkiryhmässä sai hyvin oman mielipiteensä esiin. (Vastaaja B)

Kun päästiin itse osallistumaan niin paljon. Esim. Paavalin matkat laulun avulla, oli kivempaa kun jos oltas vaan kuunneltu ja joku kertonu. (Vastaaja C)

Messun suunnittelu oli todella kivaa, ja pidin siitä, että sai valita mieluisen homman eikä vaan jaettu ihmisille hommia. (Vastaaja D)

Oli kivaa jakaa mielipiteitä muiden kanssa, sekä kuulla ajatuksia ja ehdotuksia muilta kuinka joitakin asioita voisi auttaa. (Vastaaja E)

Työskentelyissä ei ilmennyt monta asiaa, jotka eivät olisi olleet nuorten mieleen. Kahden vastaajan mielestä ulkoilupajan englanninkielinen osuus ei ollut heille

mieleinen. Toisessa palautteessa vastaaja kertoi, että ”englanniksi selittäminen ei ollut kivaa, mutta ymmärrän, mikä sen tarkoitus oli ja miksi se oli suunniteltu niin.” Yhdellä vastaajalla kännykän netti ei toiminut, jonka takia hän joutui osallistumaan tietovisaansa yhdessä kaverin kanssa, mikä ei ollut mielekästä. Eräs vastaaja ei pitänyt pitkistä puheosuuksista työskentelyjen aikana.

Palautelomakkeessa pyydettiin myös arvioimaan nuorten omaa oppimista työskentelyjen aikana, ja kertomaan, mitä ovat oppineet. Kolmessa lapussa tämä kohta oli jätetty tyhjäksi, ja loppuissa seitsemässätoista oppimisen sisällöt vaihtelivat lähetystyöhön liittyvän teorian ja käytännöllisempien asioiden, kuten uusien virsien laulamisen välillä.

Opin lähetystyöstä enemmän. Ei tarvitse tehdä mitään suurta ja mahtavaa, jotta se olisi lähetystyötä. (Vastaaja F)

Opin lisää Paavalista ja Apostolien teoista. Esimerkiksi sen, että Paavalin tekemät lähetysmatkat saattoivat kestää vuosia. (Vastaaja G)

Pajatyöskentelyssä Paulan [keskustelu-]rastilla opin erilaisia tapoja tehdä lähetystyötä ja sen ansiosta olen monta uutta ajatusta rikkaampi. (Vastaaja H)

Lähes jokaisen vastaajan mielestä leirin työskentelyt vastasivat heidän odotuksiaan positiivisella tavalla. Erään vastaajan mielestä työskentelyt eivät vastanneet hänen odotuksiaan, sillä ne ylittivät hänen odotuksensa täysin. Yksi vastaajista ei halunnut ottaa asiaan kantaa, koska ei ollut aikaisemmin ollut nuortenleirillä, joten ei tiennyt mitä työskentelyiltä voisi odottaa.

Keräsin myös pajatyöskentelyssä mukana olleilta lättyläisiltä suullista palautetta heti työskentelyjen jälkeen. Täten halusin varmistaa, että he saavat äänensä kuuluviin, ja heillä olisi vielä tuoreessa muistissa pajojen sisällöt. Askartelupajassa oli aiheuttanut eripuraa se, että jotkut saivat teoksensa valmiiksi hetkessä, kun taas toisilla 25 minuutin aika ei riittänyt millään. Tämän palautteen ansiosta varasimme myöhemmin leirillä aikaa askartelulle, jotta kaikki saisivat luomuksensa valmiiksi.

Tietovisapajassa kaksi palautteenantajaa oli nähnyt negatiivisena sen, että jotkut leiriläisistä olivat vastoin ohjetta syöttäneet palveluun oman nimensä sijaan epäkunnioittavia nimimerkkejä. Kävimme tästä aiheesta myöhemmin leirillä keskustelua. Ulkoilupajassa ajankäyttö oli ollut vaihtelevaa, ja joskus aikaa oli jäänyt turhauttavan paljon, kun taas joskus sitä oli ollut sopivasti. Tämä johtui pajan pitäjien mukaan ryhmän suoritustahdista. Näitä asioita lukuun ottamatta pajat olivat sujuneet hienosti, ja lättyläiset olivat iloisia, että saivat olla mukana ohjaamassa.

Lähetin myös leirin kahdelle vetäjälle heti leirin jälkeen sähköpostia, jossa pyysin heiltä palautetta työskentelyistä. Työskentelyt olivat heidän mielestään toimivia ja sopivat kontekstiin hienosti. Lisäksi työskentelyt olivat rakennettu yksinkertaisesti ja selkeästi niin, että ne olisi voitu tarpeen vaatiessa siirtää toiseen tilaan tai toiseen hetkeen aikataulussa, ja tarvittaessa toinenkin ohjaaja olisi voinut vetää ne läpi. (Lehtovaara 2016, Wihinen 2016.)

Työskentelyt sopivat työntekijöiden mielestä hyvin toteutettavaksi rippikoulun käyneiden nuorten kanssa, mutta myös esimerkiksi rippikoululeirillä tai lastenleirillä, jos muutoksia tekee esimerkiksi raamattuhetken sisältöihin. Työskentelyjen kaavat ovat sellaisinaan sopivia erilaisiin kasvatustilanteisiin, mutta teoriasisältöjä voi tarpeen vaatiessa yksinkertaistaa tai syventää. (Wihinen 2016.)

Työntekijöiden palautteesta nousi myös kehitysehdotus: pajatyöskentelyyn olisi voinut vastuuttaa jonkun henkilön vastaamaan aikataulusta ja vaikka puhaltamaan pilliin, kun jokaisen pajan aika on kulunut. Näin pajojen pitäjien ei olisi tarvinnut huolehtia oman ryhmänsä aikataulusta. (Wihinen 2016.)

7 POHDINTA

7.1 Johtopäätökset

Opinnäytetyöni tavoitteena oli kehittää Nokian seurakunnan lähetyskasvatusta luomalla kolmen työskentelyn materiaali käytettäväksi ja sovellettavaksi lähetyskasvatustilanteissa, esimerkiksi rippikoulun jälkeisessä nuorisotyössä, mutta myös rippikoulutyössä ja mahdollisesti varhaiskasvatuksessa. Tämän materiaalin tarkoituksena oli tuoda lähetystyötä lähemmäksi nuoren maailmaa ja tehdä lähetystyöstä luontevampi osa nuoren seurakuntayhteyttä. Palautteen perusteella onnistuin työskentelyjen avulla välittämään informaatiota lähetystyöstä, ja muutamille jäi myös kuva, että heidän on mahdollista tehdä lähetystyötä. Uskon, että parantamisen varaa on silti.

Työskentelyjen suunnittelussa ja toteuttamisessa saatiin hyvin huomioitua opinnäytetyötä varten kerätty teoreettinen tieto. Nuorten osallisuutta tuettiin runsaasti siinä, että Lätylle mahdollistettiin sekä suunnittelussa että toteutuksessa mukana olo. Lisäksi leiriläisten osallisuutta tuettiin runsaasti siinä, että jokaisessa työskentelyssä heillä oli mahdollisuus olla keskustelemassa ja toimimassa. Yhteisen messun toteutus keräsi runsaasti positiivista palautetta juuri siinä, että nuoret saivat itse olla tekijöinä. Työskentelyissä otettiin myös huomioon kristillisen kasvatuksen periaatteet ja huomioitiin nuorten kehitysaste työskentelyjen haastavuudessa.

Yksi haaste työskentelyissäni on se, että tavoitteisiin pääseminen riippuu paljolti niistä asiasisällöistä, joita työskentelyjen ohjaaja päättää sisällyttää työskentelyihin. Esimerkiksi keskustelupajassa ja raamattuhetkessä sisällöllisille muutoksille on paljon tilaa, ja näissä ohjaajan pitää suunnata puheensa ja keskustelunaiheensa niin, että nuorille muodostuisi oikeanlainen käsitys siitä, mikä heidän paikkansa on lähetyskentällä.

Olisin myös toivonut, että olisin voinut jo ennen leiriä tehdä enemmän yhteistyötä Lätyn kanssa, mutta lätyläiset onneksi vaikuttivat tyytyväiseltä tilanteeseensa. Voi

olla, että enempi yhteistyö olisi ollut mahdotonta ottaen huomioon, että juuri ennen leiriä oli kesäloma, ja useat lättyläiset olivat töissä tai jopa eri paikkakunnalla. Mahdollisuus useampiin tapaamisiin ja leirin myöhempi ajankohta olisivat saattaneet taata syvemmän yhteistyön.

Sain mielestäni käytettyä opinnäytetyössäni hyödyksi keräämääni teoretietoa. Koen, että työni teoreettinen viitekehys auttaa lukijaa työskentelyjen hyödyntämisessä. Produktini merkitys tulee esiin sen osallistavuudessa: uskon, että jos lähetyskasvatuksessa painotetaan nuorten yksilöllisten toimintojen merkitystä ja heidän mahdollisuuksiaan vaikuttaa, kasvaa heistä myös aktiivisia kansalaisia, jotka eivät pelkää osallistua tai olla mukana vaikuttamassa. Kristillisen lähimmäisenrakkauden ja ihmisten välisen tasa-arvon ilosanoman julistaminen auttaa kasvattamaan nuorista empaattisia ja auttamisalttiita ihmisiä, jotka uskovat vaikuttamismahdollisuuksiinsa jokainen omalta paikaltaan.

7.2 Eettinen pohdinta ja työn luotettavuus

Lähetyskasvatukseen soveltuvaa työskentelymateriaalia luodessa ja testattaessa on tärkeää ottaa huomioon työn eettisyys. Työskentelyjen täytyy kaikessa mukailla kristillistä arvomaailmaa ja myös ohjaajan pitää noudattaa kristillisen kasvatuksen periaatteita. Lähetyskasvatukseen vahvasti linkittyvä tasa-arvo ja eri kulttuurien kunnioittaminen ovat vahvoja eettisiä periaatteita, ja koen, että noudatimme niitä työskentelyjen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Opinnäytetyön eettisyyteen liittyy myös yksityisyydensuoja. Kerätessäni palautetta leiriläisiltä varmistin, että jokainen saa rauhassa antaa oman palautteensa, joka kerättiin nimettömänä. Tällä mahdollistin sen, että jokainen saa antaa rehellistä palautetta ilman pelkoa leimautumisesta ja poissa muiden arvioivien silmien alta. Myös liittämällä palautteen arviointiin suoria lainauksia palautelomakkeista pyrin varmistamaan, että opinnäytetyöni olisi luotettava ja totuudenmukainen.

Myös lähteiden merkitsemisessä ja lähdekritiikissä on otettu huomioon eettisyys. Ottamalla huomioon lähteiden iän olen pyrkinyt varmistamaan, ettei opinnäytetyössä ole vanhentunutta tietoa. Myös esimerkiksi internetistä löydettyihin lähteisiin on hyvä kiinnittää huomiota, jotta tieto olisi oikeellista ja mahdollisimman tuoretta.

Opinnäytetyön luotettavuusmittareihin kuuluu tulosten ja johtopäätösten oikeus, uskottavuus ja luotettavuus (Kananen 2012, 161). Uskon, että olen tulkinnut produktini testauksista saamaani palautetta oikein, ja niiden valossa opinnäytetyöni on hyödynnettävissä myös muiden käyttöön. Työn luotettavuutta tukee myös tarkka dokumentaatio siitä, mitä testaustilanteessa on tehty, miksi on tehty ja miten on tehty (Kananen 2012, 166). Koen, että produktin luotettavuutta lisää ympäristö, jossa sitä testattiin käytännössä. Jokainen työskentely testattiin sellaisena, kuin se oli suunniteltu niin, että jokaisessa työskentelyssä oli mukana suunniteltu määrä osallistujia. Leiriolosuhteet ovat työskentelyille ihanteelliset, mutta niiden soveltaminen esimerkiksi nuorisotilaan on työntekijäpalautteenkin mukaan todennäköisesti erittäin helppoa.

7.3 Oman ammatillisen kasvun pohdinta

Työskentelyjen suunnittelu oli innostavaa ja sopivassa määrin haasteellista, sillä en ollut aikaisemmin suunnitellut opetusmateriaalia lähetystyöstä, enkä näin isoa kokonaisuutta mistään muustakaan aiheesta. Tämä oli myös ensimmäinen nuortenleiri, jossa minun vastuullani oli leijonanosa työskentelyjen ohjaamisesta. Olen aikaisemmin toiminut ohjaajana nuortenleireillä, sekä osa leirin nuorista oli minulle kesätöiden kautta aikaisemmin tuttuja, mutta monin tavoin tämä nuortenleiri oli minulle täysin uusi tilanne.

Työskentelyjä suunniteltaessa näyttäytyi ilmeisen tärkeänä tietämys siitä, millaiset ohjelmat työskentelyissä vastaisivat nuorten toiveita ja opinnäytetyöni tavoitteita, olisivat sopivia ajankäytöltään ja pitäisivät mielenkiintoa yllä koko työskentelyn

keston ajan. Lisäksi organisointikykyä tarvittiin toisen ja kolmannen työskentelyn kohdalla: ohjeistettaessa nuoria tai muita työntekijöitä toimimaan ohjaajina täytyi varmistaa, että heille välittyi sama kuva ja tavoitteet työskentelystä kuin alun perin oli ajateltu. Lisäksi työskentelyjä varten tarvikkeiden hankkiminen ja tilojen valmistelu työskentelyjä varten vaati minulta aivan uuden tason organisointikykyä.

Opintojeni aikana on puhuttu paljon verkostoitumisesta ja sen merkityksestä pian valmiille työntekijöille. Verkostoitumistaitoja onkin harjoitelluissa päässyt testaamaan, ja jälleen opinnäytetyöprosessissa ne tulivat käyttöön. Löysin yhteistyökumppanini opiskelujen aikana saamieni kontaktien kautta ja produktin suunnittelussa pidin paljon yhteyttä useisiin Nokian seurakunnan työntekijöihin.

Opin myös opinnäytetyöprosessin kautta enemmän itsestäni työntekijänä ja itseni johtamisesta. Huomasin varsinkin kesällä 2016 haalineeni liikaa tekemistä kesätöiden ja vapaaehtoistöiden muodossa niin, että opinnäytetyöhön keskittyminen oli perin haastavaa. Saman ongelman kohtasin syksyllä 2016: olin aliarvioinut muiden koulutehtävien, opinnäytetyön ja haalimieni vapaaehtoisvastuiden kuormittavuuden, minkä takia vapaa-aika jäi perin vähäiseksi. Huomasin kuitenkin toimivani hyvin paineen alaisena ja sen, että työskentelyni on paljon toimivampaa, jos saan työskennellä työpaikalla tai muussa rauhallisessa paikassa, enkä vaikka kotioloissa.

Koska opinnäytetyöni on puhtaasti kirkollinen, pohdin pitkään, miten opinnäytetyöni tuo ilmi osaamistani sosiaalialalla. Koen kuitenkin, että varsinkin sosionomin asiakastyön ja eettisyyden kompetensseihin sain vahvistusta tämän työn kuluessa. Kristillisen kasvatuksen arvojen ja periaatteiden hallitseminen on tärkeää myös sosionomin työssä, sillä toisen ihmisarvoa kunnioittava työote on elintärkeää sekä kristillisenä kasvattajana että sosionomin työssä. Olen myös kehittynyt yksilön kohtaamisessa ja heidän kasvunsa tukemisessa, mikä on tärkeää sosionomin asiakastyössä. (Sosiaalialan ammattikorkeakoulutuksen kompetenssit 2016, 1.)

Myös kykyäni asettua yhteiskunnalliselta asemaltaan haavoittuvimpien puolelle ja edistää heidän tasa-arvoaan ja yhdenvertaisuutta on kehittynyt. Pohdinkin, että tämä on yksi tekijä, mikä tuo lähetystyön ja sosiaalialan yhteen: heikompien puolelle

asettuminen ja heidän oikeuksiensa puolesta taisteleminen on varsin kristillistä. Myös osallisuuden näkökulman huomioonottaminen yksilöitä ja asiakasryhmiä ohjatessa on taito, jota pystynen hyödyntämään kaikessa koulutukseni mahdollistamissa työpaikoissa. (Sosiaalialan ammattikorkeakoulutuksen kompetenssit 2016, 1.)

Opinnäytetyöprosessin aikana kirkon nuorisotyönohjaajan identiteettini kasvoi vahvemmaksi. Sain leirin työntekijöiltä myös palautetta omasta työskentelytavastani, ja sain kuulla ohjaavani nuoria kypsästi ja varmalla otteella, ja että olen luotettava yhteistyökumppani (Lehtovaara 2016, Wihinen 2016). Opinnäytetyöprosessin aikana Nokian seurakunnan työntekijät osoittivat luottamusta osaamiseeni, ja työskentelyjen suunnitteleminen ja niistä positiivisen palautteen saaminen vahvisti itsetuntoani ja varmuuttani toimia ohjaajana kirkon nuorisotyössä.

Opinnäytetyötäni voisi lähteä kehittämään esimerkiksi luomalla seuraavaksi jonkun lähetystyöaiheisen tapahtuman tai kokonaisuuden, joka on kokonaan nuorten järjestämä. Tätä kautta saataisiin painotettua yhä enemmän osallisuuden teemaa, ja nuoret pääsisivät käytännössä vastaamaan heillekin osoitettuun lähetyskutsuun.

LÄHTEET

- Ahonen, Risto A. 2000. Lähetys uudella vuosituhanella. Maailmanlähetyksen teologiset perusteet. Helsinki: Suomen lähetysseura.
- Ahonen, Risto A. 2003. Lähetys rajojen ylittäjänä. Kokonaisvaltaisen lähetyskäsityksen vaikutus lähetysten rakenteeseen. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 84.
- Cantell, Matti; Lappalainen, Rilli; Salmio, Tiina & Varis, Tuovi 2000. Monikulttuurisen nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Lasten keskus.
- Luterilainen maailmanliitto 2005. Lähetys kontekstissa. Muutos, sovinto ja voimaannuttaminen. LML:n puheenvuoro ekumeeniseen keskusteluun lähetyksestä. Helsinki: Kirkkohallitus.
- Hiltunen, Paula i.a. Lähetyskasvatuksen pohdintaa. Lähetyskasvatus. Teoksessa Paula Hiltunen ja Pirjo Lehtonen-Inkinen (toim.) Lähetyskasvatuksen pohdintaa. Suomen Lähetysseura, 4–5. Viitattu 17.10.2016.
https://www.suomenlahetykseura.fi/ls_fi/media/www/lahetykseura/missio_aineistopankki/seurakuntien_lapsi__ja_nuorisotyon_materiaalit/pohdintaa_lahetykseurasta?__EVIA_MEDIA_PATH_DOWNLOAD
- Häkkinen, Tiina 2016. Kun Paolo Freire ja Fredrik Modéus tulevat nuorteniltaan. Teoksessa Raili Gothóni, Mikko Malkavaara ja Minna Valtonen (toim.) Muutosvoimaa – Tutkielmia Diakista ja teologiasta. Helsinki: Diakoniamattikorkeakoulu, 137–150.
- Holopainen, Jussi 2008. Hengellisestä matkasta ja matkakumppanuudesta. Teoksessa Jouko Porkka (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: Lasten keskus, 355–376.
- Jussila, Jarmo; Oinonen, Mikko; Unkuri, Juhana & Vatanen, Osmo 2004. Aamenesta öylättiin. Kirkon ja uskon sanakirja. Helsinki: Kirjapaja.
- Kahoot! 2016. How it works. Viitattu 14.10.2016. <https://getkahoot.com/how-it-works>

- Kananen, Jorma 2012. Kehittämistutkimus opinnäytetyönä. Kehittämistutkimuksen kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja -sarja.
- Kirkon lähetystyön toimikunta 2008. Kirkon lähetysstrategia. Kirkon lähetystyön toimikunnan esitys 4.12.2008. Viitattu 3.10.2016.
[http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/BA1001E1C82EEF94C22577BB0043B0BC/\\$FILE/Kirkon_lahetysstrategiaesitys_kokonaan.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/BA1001E1C82EEF94C22577BB0043B0BC/$FILE/Kirkon_lahetysstrategiaesitys_kokonaan.pdf)
- Kirkkohallitus 2010. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetystyön ja kansainvälisen diakonian peruslinja vuoteen 2015. Lähetysstrategian teologinen perusta. Hyväksytty jatkovalmistelun pohjaksi kirkkohallituksen täysistunnossa 23.11.2010. Viitattu 21.9.2016.
[http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/BA1001E1C82EEF94C22577BB0043B0BC/\\$FILE/Kirkon_lahetystyön_ ja_kv-diakonian_peruslinja.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/BA1001E1C82EEF94C22577BB0043B0BC/$FILE/Kirkon_lahetystyön_ ja_kv-diakonian_peruslinja.pdf)
- Kirkkohallitus 2012. Suomen ev. lut. kirkon kirkkohallituksen julkaisuja 2012:6. Nuoret seurakuntalaisina. Helsinki: Kirkkohallitus 2012.
- Kirkkohallitus 2015. Lähetys on iloinen tehtävä. Viitattu 12.5.2016.
<http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/sp?Open&cid=Content480BD2>
- Kirkkojärjestys 1993/1055, 8.11.1991. Viitattu 9.9.2016.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19931055>
- Kotila, Heikki 2004. Liturgian lähteillä. Johdatus jumalanpalveluksen historiaan ja teologiaan. Helsinki: Kirjapaja.
- Köykkä, Arto 2014. Nuorisotyön alkeet ja jatko. Helsinki: Nuorten keskus.
- Launonen, Pekka 2008. Kirkon nuorisotyö. Hengellisen, pedagogisen ja sosiaalisen kolmiyhteys. Teoksessa Tommi Hoikkala ja Anna Sell (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Helsinki: Nuorisotutkimusseura ry.
- Layers of Learning 2016. Ojo de Dios. Viitattu 10.9.2016. <http://www.layers-of-learning.com/ojo-de-dios/>
- Lehtovaara, Mikko 2016. Henkilökohtainen tiedonanto 3.10.2016. Nokian seurakunnan nuorisotyönohjaaja, rippikoulun jälkeinen nuorisotyö.

- Marttila, Naana; Pokki, Kati; Talvitie-Kella, Tuuli 2008. Ammattina ryhmän ohjaaminen. Ohjausprosessi ryhmäohjaajien kokemana ja kertomana. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto: Kasvatustieteen laitos. Viitattu 13.11.2016.
<https://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/78987/gradu02505.pdf?sequence=1>
- Medialähetys Sanansaattajat 2014. Raamattu kannesta kanteen -radio-ohjelmat. Apostolien teot. Viitattu 10.9.2016. [http://www.rkk-sansa.net/raamattu-kannesta-kanteen/rkk-ohjelmat?ut\[0\]=46](http://www.rkk-sansa.net/raamattu-kannesta-kanteen/rkk-ohjelmat?ut[0]=46)
- Medialähetys Sanansaattajat 2016. Vuosikertomus 2015. Viitattu 21.11.2016.
<http://sansa.fi/vuosikertomus-2015/>
- Muhonen, Mervi & Tirri, Kirsi 2008. Mitä on kristillinen kasvatustieteet? Teoksessa Jouko Porkka (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: Lasten keskus, 63–82.
- Linhart, Terry 2014. Mission. Teoksessa Sally Nash ja Jo Whitehead (toim.) Christian Youth Work in Theory and Practice. A Handbook. London: SCM Press.
- Niemelä, Kati 2006. Vieraantunut vai pettynyt? Kirkosta eroamisen syyt Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 95. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.
- Nieminen, Juha 2008. Vastavoiman hahmo. Nuorisotyön yleiset tehtävät, oppimisympäristöt ja eetos. Teoksessa Tommi Hoikkala ja Anna Sell (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Helsinki: Hakapaino Oy.
- Nokian seurakunta 2015. Nokian seurakunnan toimintakertomus ja tasekirja 2014. Viitattu 9.9.2016.
<http://www.nokianseurakunta.fi/hallinto/getfile.php?file=1370>
- Nokian seurakunta i.a. A. Nokian seurakunta pähkinänkuoressa. Viitattu 11.5.2016.
<http://www.nokianseurakunta.fi/seurakunta>

- Nokian seurakunta i.a. B. Seurakunnan nimikkolähetit. Viitattu 11.5.2016.
<http://www.nokianseurakunta.fi/toiminta/lahetystyo/nimikkolahetit-jakohteet>
- Nokian seurakunnan nuorisotyö 2016 A. Parvi, Lätty ja muut. Viitattu 11.5.2016.
<http://pappila.fi/nuoret/pienryhmat/>
- Nokian seurakunnan nuorisotyö 2016 B. Nuoret. Viitattu 11.5.2016.
<http://pappila.fi/nuoret/>
- Nurmi, Jan-Erik; Ahonen, Timo; Lyytinen, Heikki; Lyytinen, Paula; Pulkkinen, Lea; Ruoppila, Isto 2014. Ihmisen psykologinen kehitys. Helsinki: PS-kustannus.
- Piipiaseura i.a.. Raamatunkäännöstyö. Viitattu 21.11.2016.
<http://www.piplia.fi/kansainvalinen-tyo/raamatunkaannostyo/>
- Pruuki, Lassi & Tirri, Kirsi 2004. Mielekäs oppiminen rippikoulussa. Teoksessa Heli Aaltonen, Lassi Pruuki ja Pekka Saarainen (toim.) Rippikoulun käsikirja. Helsinki: Kirjapaja.
- Puolimatka, Tapio. Aktiivinen oppija oppii. Teoksessa Terhi Paananen ja Hans Tuominen (toim.) Nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja.
- Pölkki, Kasimir & Liikka, Max 2011. Nuorten tekemää lähetystyötä. Viitattu 14.10.2016.
<http://www.tampereenkirkkosanomat.fi/uutiset.html?a100=32>
- Raamattu. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokouksen vuonna 1992 käyttöön ottama suomennos. Helsinki: Kirjapaja.
- Rasolondraibe, Péri 2002. Maailma muuttuu - muuttuuko missio? Teoksessa Juha Auvinen ja Hanna Salomäki (toim.) Jaetaan ilo! Kirkon missio 2000-luvulla. Helsinki: Kirkon lähetystyön keskus.
- Räsänen, Antti 2008. Kristillinen kasvatus teoriassa ja käytännössä. Teoksessa Jouko Porkka (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: Lasten keskus. 287–304.
- Silfverhuth, Olli-Pekka 2005. Kansainvälisyys on kirkossa. Teoksessa Terhi Paananen ja Hans Tuominen (toim.) Nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja.

- Sosiaalialan ammattikorkeakoulutuksen kompetenssit 2016. Hyväksytty sosiaalialan AMK-verkoston verkostokokouksessa Kuopiossa 29.4.2016. Viitattu 16.11.2016.
<https://www.innokyla.fi/documents/1167850/5e8f1ef1-7a5b-4dfb-a629-0ea09dbfe904>
- Suomen ev. lut. kirkko i.a A. Aamenesta öylättiin. Lähetysjärjestöt. Viitattu 12.5.2016.
<http://www.evl2.fi/sanasto/index.php/L%C3%A4hetysj%C3%A4rjest%C3%B6t>
- Suomen ev. lut. kirkko i.a. B. Viikkomessu. Viitattu 14.10.2016.
http://www.evl.fi/kirkkokasikirja/jp/041_vmess.pdf
- Suomen Lähetysseura 2011 A. Historia. Uskoa teoiksi yli 150 vuotta. Viitattu 12.5.2016.
https://www.suomenlahetykseura.fi/ls_fi/sivut/suomen_lahetykseura/historia/
- Suomen Lähetysseura 2011 B. Mitä lähetystyö on? Viitattu 12.5.2016.
http://www.lahetykseuhlat.fi/lj_fi/www/lahetykseuhlat/etusivu/lahetykseuhlista/mita_lahetysty_o_on/
- Suomen Lähetysseura 2015. Elämään ja oikeudenmukaisuuteen. Suomen Lähetysseuran toiminnan teologinen perusta ja yhteistyön periaatteet. Viitattu 21.11.2016.
https://www.suomenlahetykseura.fi/ls_fi/?__EVIA_WYSIWYG_FILE=44089
- Suomen teologinen instituutti 2016. Paavalin henkilöhistoriasta. Viitattu 17.10.2016. <http://www.sti.fi/index.php/uusi-testamentti/uuden-testamentin-johdanto-oppi/397-9-paavalin-henkilohistoriasta>
- Vasko, Timo 2003. Missiologia ja uskonnot. Helsinki: Helsinki University Press.
- Wihinen, Anna-Leena 2016. Henkilökohtainen tiedonanto 17.10.2016. Nokian seurakunnan nuorisotyönohjaaja, rippikoulun jälkeinen nuorisotyö.

Yeung, Anne Birgitta 2002. Nuorten osallisuus vapaaehtoistoiminnassa ja seurakunnassa. Teoksessa Anu Gretscher (toim.) Lapset, nuoret ja aikuiset toimijoina. Artikkeleita osallisuudesta. Humanistinen ammattikorkeakoulu.

LIITTEET

Liite 1: Nuortenleirin ohjelma

Perjantai

17:00	Ohjaajat saapuvat
18:00	Leiriläiset saapuvat Majoittuminen
18:10	Alkupuheet ja hartaus, turvajutut ja alustus leirin teemaan, tutustumista
18:30	Työskentely 1: Laulua ja raamattuopetus
21:00	Vahvennettu iltapala, saunat
22:30	Iltahartaus
23:00	Nukkumaan

Lauantai

8:00	Herätys
8:30	Aamupala
9:15	Aamuhartaus: Kiitos
9:45	Työskentely 2: kiertävää pajatoimintaa (PH, lättyläisiä)
	10.00 Paja 1: Askartelupaja
	10.30 Paja 2: Keskustelupaja
	11.00 Paja 3: Ulkoilupaja
	11.30 Paja 4: Tietovisapaja
12:15	Lounas
13:15	Ulkoilua
14:30	Päiväkahvit
15:15	Lätyn esittelyä

- 15.45 Työskentely 3: Messun suunnittelu ryhmissä:
saarnaryhmä (saarna)
liturgiryhmä (synnintunnustus, tekstienluku, esirukous...)
musaryhmä (veisujen valinta, säestys)
suntiorhmä (tilan järjestely, alttaritaulu, ja alttari)
- 17:30 Päivällinen
- 18:30 Iltaohjelman suunnittelu
ryhmissä
- 20:00 Iltaohjelma
- 21:00 Iltapala
- 22:00 Meidän messu
- 23:00 Unille

Sunnuntai

- 8:30 Herätys
- 9:00 Aamupala
Palautteenkeruu, siivousta, pakkausta, päätöshartaus
- 11:00 Leiri päättyy

Liite 2: Raamattutyöskentely

Raamattuhetki, kesto noin 90 minuuttia

Nuoret tarvitsevat tämän työskentelyn aikana Raamattuja. Työskentelyn alkuun voidaan laulaa pari laulua. Teemaan sopii esimerkiksi Liekkilaulu (Viisikielinen 293) tai Kaksi tavallista kättä (Nuoren seurakunnan veisukirja 2015 31). Lisäksi voidaan leikkiä esimerkiksi jotain tutustumisleikkiä. Ohjaaja voi valmistautua opetuksen pitämiseen tutustumalla Apostolien tekoja selittävään kirjallisuuteen tai esimerkiksi kuuntelemalla Jukka Norvannon (Medialähetys Sanansaattajat 2014) äänitteitä. Ohjeistuksessa on merkitty lainausmerkein sellaisia kohtia, joissa ohjaaja voi alustaa aihetta ehdotetuin kysymyksin, ja johdatella keskustelua haluamaansa suuntaan.

Lähetystyö Raamatussa

”Leirillämme on aiheena lähetystyö. Mitä tiedätte lähetystyöstä? Jos etsimme Raamatusta aihetta lähetystyö, mistä olisi hyvä aloittaa? Koetaan, että lähetystyön perusta löytyy Jeesuksen antamasta kaste- ja lähetyskäskystä. Muistaako joku, miten kaste- ja lähetyskäsky meni?”

”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni. Kastakaa heitä Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen, ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskennyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.” (Matt. 28:18-20.)

”Paavalin oli tärkein varhaiskristittyjen lähetystyöntekijä ja ensimmäinen teologi. Miten hän teki lähetystyötä?”

-Hän teki kolme lähetysmatkaa, joiden aikana hän vieraili kaupungeissa ja seurakunnissa ja opetti. Lisäksi hän kirjoitti kirjeitä seurakuntiin, ja näitä kirjeitä voimme edelleen lukea Uudesta testamentista. Ensimmäinen lähetysmatka lähti liikkeelle Antiokiasta, ja kesti kolme vuotta. Jokainen pysähdys kesti noin kuukauden ajan. Sinä aikana Paavali teki elantonsa teltantekijänä.

Paavali hölkkää - apostolin kyydillä

Tässä humoristisessa laululeikissä seurataan Paavalin jalanjalkia hänen ensimmäiseltä lähetysmatkaltaan. Kysytään ensin nuorilta, millä tavalla Paavali kulki lähetysmatkoillaan. Oikea vastaus on, että matkaa kuljettiin enimmäkseen jalan. Leikin aikana on mahdollista heijastaa karttakuva Paavalin lähetysmatkalta valkokankaalle.

Laulussa toistetaan kahta melodiaa: kun alussa Paavalin kerrotaan tekevän matkaa Antiokiaan, lauletaan "Paavali hölkkää, Paavali hölkkää, Paavali hölkkää kaupunkiin. Paavali hölkkää, Paavali hölkkää, Paavali hölkkää kaupunkiin." Tässä melodia voi jäljitellä jotain duurivoittoista lastenlaulua, ellei melodia ole ennestään tuttu. Laulun aikana tehdään paikallaan hölkkäaskelia. Aina kun Paavali saapuu kaupunkiin, hän laulaa "Sä oletko kuullut Jeesuksesta, hän ylösnoussut on!" mukaillen Mikki merihädässä -kappaleen melodiaa. Tämän jälkeen kerrotaan hänen matkaavan Salamisiin ja Pafokseen, jonne "Paavali soutaa, Paavali soutaa..." ja niin edelleen, jonka aikana tehdään soutuliikkeitä. Sen jälkeen lauletaan taas "Sä oletko kuullut Jeesuksesta, hän ylösnoussut on!"

Paavalin lähetysmatkan reitti yksinkertaistettuna:

Antiokia – Paavali hölkkää (hölkkäaskelia)

Kyproksella Salamis ja Pafos – Paavali soutaa (soutuliikkeitä)

Perge – Paavali seilaa (köydenvetoa)

Pisidian Antiokia– Paavali dallaa (kävelyä)

Ikonion – Paavali juoksee (juoksuaskelia)

Lystra ja Derbe – Paavali pomppii (pomppimista)

Kun kaikissa kohteissa on vierailtu, on aika palata kotiin. Tämä tapahtuu niin, että toistetaan kaikki matkan varrella tehdyt liikkeet laulamalla "Paavali pomppii, Paavali

juoksee, Paavali dallaa kotiin päin. Paavali seilaa, Paavali soutaa, Paavali hölkkää kotiin päin.” Tämän kohdan voi myös toistaa, jotta kaikki pääsevät mukaan liikkeisiin.

Apostolien teot

“Tämän jälkeen lähdetään tutustumaan hieman siihen, mitä Apostolien teot pitää sisällään. Muistatteko, mitä apostolien teoissa tapahtuu?”

Jaetaan nuoret neljään ryhmään ohjaajan valitsemalla tavalla. Jokaiselle ryhmälle jaetaan lappu, jossa lukee yksi vuorosana Apostolien teoista. Heidän tarkoituksenaan on luoda näytelmä niin, että heidän saamansa vuorosana esiintyy siinä. Heidän tarkoituksenaan ei ole katsoa, missä kontekstissa vuorosana esiintyy Raamatussa, vaan luoda oma tarinansa kohdan ympärille. Nuoret saavat 15-20 minuuttia näytelmien luomiseen. Jos roolivaatteita on saatavilla, ne olisi hyvä tässä vaiheessa tuoda esille. Vuorosanoja on myös mahdollista keksiä lisää, jos ryhmäkoko olisi liian suuri vain neljällä ryhmällä.

Vuorosanat ja niiden raamatunkohdat:

Ap. t. 5:1-11: “Sano minulle, tähänkö hintaan te maatilan myitte?”

Ap. t. 8:14-25: “Minä näen, että sinä olet myrkkyä täynnä ja vääräys pitää sinua kahleissaan!”

Ap. t. 19:23-40: “Suuri on Efesoksen Artemis!”

Ap. t. 27:13-26: “Miehet! Teidän olisi pitänyt uskoa minua eikä lähteä Kreetasta. Silloin olisitte välttäneet nämä vastukset ja vahingot.”

Kun jokainen ryhmä on saanut näytelmänsä valmiiksi, esitellään ne yksi kerrallaan, jonka jälkeen luetaan raamatunkohta, jossa vuorosana esiintyy. Ohjaaja voi käyttää lyhyen puheenvuoron kohdan taustoista.

Liite 3: Tietovisapajan kysymykset ja vastausvaihtoehdot

Vastausvaihtoehdoista oikeat vastaukset ovat **vahvennettuja**. Joissain kysymyksissä kaikki vastausvaihtoehdot ovat oikeita.

1. Minkä takia lähetystyötä tehdään?

- a) Jotta kirkko pysyisi hyvätuloinena
- b) Lähetystyötä ei ole tehty enää noin 200 vuoteen
- c) **Itse Jeesus käski tehdä niin**
- d) Velvollisuutemme kristittyinä on auttaa muita kristittyjä.

2. Kuka voi tehdä lähetystyötä?

- a) **Siihen kutsun saanut pappi**
- b) **Kuka tahansa sitä haluava**
- c) **Lähetyskurssin suorittanut lähetystyöntekijä**
- d) **Seurakunnan vanhurskaimmat**

3. Kuinka paljon maailmassa on kristittyjä?

- a) **2,4 miljardia**
- b) 900 miljoonaa
- c) 5,2 miljardia
- d) Kaksi

4. Missä kristittyjen määrä kasvaa voimakkaimmin?

- a) Etelä-Euroopassa
- b) Latinalaisessa Amerikassa
- c) Aasian turistikohteissa
- d) **Afrikassa**

5. Miten lähetystyötä voidaan tehdä?

- a) **Lähtemällä köyhään maahan kertomaan Jeesuksesta**

- b) **Läheämällä rahaa kehitysmaihiin lähetysjärjestön kautta**
- c) **Osallistumalla Yhteisvastuukeräykseen**
- d) **Perustelemalla omaa uskoaän nettikeskustelussa**

6. Missä Raamatussa sijaitsee Jeesuksen kaste- ja lähetyskäsky?

- a) **Matteuksen evankeliumi 28:18-20**
- b) Johanneksen evankeliumi 24:1-3
- c) Johanneksen evankeliumi 3:16
- d) Apostolien teot 1:1-2

7. Lähetystyön yksi iskulause on EKK – eli...

- a) Evankeliumi kirkon kansoille
- b) **Evankeliumi kuuluu kaikille**
- c) Evoluutio kohtaa kaikkia
- d) Evankeliumi kilosanomamme kon

8. Mikä näistä on yksi virallisista ev. lut. lähetysjärjestöistä Suomessa?

- a) **Suomen Pipliaseura**
- b) Evankelisluterilainen Lähetysyhdistys Ihmisten Kalastaja
- c) Viestinviejät
- d) Suomen Lähetäjäseura

Liite 4: Ojo de Dios -paja

Ohjeistus Ojo de dios –pajaa varten, kesto n. 25 min

Tarvikkeet: erivärisiä lankoja, kaksi jäätelötikkua jokaista osallistujaa varten, sakset, tämä ohje tai kuvallinen ohje netistä

Alustus: Ojo de Dios eli suomeksi Jumalan silmä on alun perin Meksikon Huichol-intiaanien perinteinen uuteen kotiin tai lapselle annettu koriste, jonka tarkoituksena on asettaa Jumalan suojeleva silmä hänen ylleen. Nykypäivänä myös kristityt ovat adoptoineet Jumalan silmän käyttöönsä, ja vaikka koristeella ei olekaan koriste-esinettä suurempaa merkitystä, muistuttaa se meitä siitä, että Jumalan näkee kaiken ja suojelee meitä jokaisella matkallamme.

- Jaetaan jokaiselle osallistujalle kaksi jäätelötikkua. Osallistujat saavat valita langoista niitä värejä (2-5), joita haluaa työssään käyttää.
- Jäätelötikut asetetaan ristin muotoon, niin, että tikut kohtaavat toisensa keskellä, ja muodostavat symmetrisen ristin. Valitaan aloitusväri, jota käännetään keskikohdan ympärille niin, että tikut pysyvät paikallaan ristin muodossa.
- Tämän jälkeen aletaan muodostaa kuviota tikkujen ympärille. Jatketaan aloituslangalla niin, että kierretään lanka vasenta kautta tikun ympäri ja tuodaan lanka oikealta puolelta takaisin. Tällä tavoin tikun ympärille pitäisi muodostua **silmukka**. Sitten siirrytään vastapäivään seuraavaan tikun päähän, ja toistetaan: lanka vasenta kautta tikun taakse ja oikealta puolelta takaisin eteen. Tässä vaiheessa on tärkeää huomata, että työ voi edetä myös toisin päin: jos silmukka muodostetaan kiertämällä lanka oikeaa kautta tikun ympäri ja vasenta kautta takaisin eteen, pitää tikkuja kiertää myös myötäpäivään. Kun lanka on kierretty jokaisen tikun pään (4) ympäri, on luotu yksi kierros.

- Yhdellä värillä kannattaa luoda vähintään kaksi kierrosta, ja sen jälkeen väriä saa vaihtaa niin usein kuin haluaa. Lankaa vaihdetaan niin, että edellinen lanka katkaistaan, ja edellisen langan pää sidotaan yhteen uuden langan kanssa niin, että langanpäät jäävät työn takapuolelle. Lankaa kannattaa vaihtaa aina samasta kohdasta, jotta työn takapuoli näyttäisi siistimmältä, ja langanpäät muodostaisivat pienen hännän työn taa.
- Kun aletaan lähestyä loppua, voidaan tikkujen päihin tehdä paksummat reunat langasta niin, että luodaan yhdellä kerralla monta silmukkaa tikun ympäri, ja sitten siirtyä seuraavaan päähän. Viimeinen lanka voidaan päätellä sitomalla se yhteen muiden langanpätkien kanssa.
- Halutessaan omaan koristeeseensa voi tehdä langasta ripustussilmukan ujuttamalla langan työn välistä ja solmimalla silmukan päät yhteen.

Liite 5: Keskustelupaja

Ohjeistus keskustelupajaa varten, kesto n. 25 min

Keskustelukysymyksiä

Mitä lähetystyö on?

Millaista lähetystyötä voitaisiin tehdä esimerkiksi Intiassa?

Millaista lähetystyö voisi olla Venäjällä?

Millaista lähetystyö voisi olla Tampereella/Nokiolla/kotikaupungissa?

Millaiseen lähetystyöhön olette itse törmänneet?

Oletteko itse tehneet lähetystyötä?

Miten juuri sinä voisit tehdä lähetystyötä?

Omat taidot

Jokaiselle ryhmäläiselle jaetaan paperia ja kynä. Heidän tarkoituksenaan on kirjata ylös omia taitojaan, piirteitään tai vahvuuksiaan, joita he kokevat pystyvänsä hyödyntämään lähetystyössä tai muiden palvelemisessa. Tähän voi varata noin viisi minuuttia, tai kauemmin, jos lisääjälle on tarvetta. Jos ryhmäläisten on vaikea keksiä, voidaan pohtia esimerkiksi omia harrastuksia, josko niistä löytyisi jotain, mitä hyödyntää toisten palvelemisessa.

Kun jokainen nuori on valmis, käydään yksitellen läpi, mitä nuoret ovat kirjoittaneet. Tässä on hyvä painottaa, että ei tarvitse sanoa kaikkea, mitä on kirjoittanut, vaan jokainen kertoo niin paljon kuin haluaa. Pohditaan yhteisesti, mitä hyötyä jokaisen omista taidoista voisi lähetystyössä olla.

Liite 6: Ulkoilupaja

Ohjeistus ulkoilupajatyöskentelyyn, kesto 25 min.

Tarvikkeet: Muistiinpanovälineet, sekuntikello, sananselityslaput, vesisanko, lasipurkki, 12 kolikkoa, kaksi tai neljä sulkapallomailaa, yksi tai kaksi sulkapalloa

Ryhmäläiset kilpailevat toisiaan vastaan kolmessa lajissa. Jokaista lajia varten valitaan ryhmäläisten joukosta yksi tai kaksi "rikasta", jotka kamppailevat muita pelaajia vastaan, jotka ovat "köyhiä": Rikkaan rooli siirtyy niin, että jokainen ryhmäläinen saa vuorollaan olla rikas. Sijoitukset merkitään ylös joka lajissa, mutta lopputuloksella ei lopulta ole merkitystä.

Ensimmäinen laji: Kolikonheitto

Köyhät: Köyhät yrittävät heittää kolikon lasiastiaan, joka on vedellä täytetyn saavin sisällä. He seisovat saavista puolen metrin päähän piirretyn viivan takana. Jokainen saa heitettäväkseen neljä kolikkoa.

Rikas: Tehtävänanto on muuten sama, mutta rikas saa hakea luonnosta kiviä, jotka painaisivat enemmän ja täten uppoaisivat kohteeseen helpommin. Kivien suosituskoko on maksimissaan 5 cm halkaisijalta.

Toinen laji: Sananselitys

Jokaiselle ryhmäläiselle jaetaan neljä sanaa, jotka heidän pitää selittää ryhmäläisilleen. Jokaisen ryhmäläisen selityksestä otetaan aika, ja se voittaa, joka saa neljä sanaansa selitettyä nopeiten. Rikas saa selittää sanansa suomeksi, ja

tällöin köyhät saavat myös arvata suomeksi, mutta köyhät joutuvat selittämään sanansa englanniksi, ja köyhät joutuvat myös arvaamaan sanansa englanniksi. Rikas saa arvata myös suomeksi.

Sanat:

Faith	The Bible	God	Gospel	The World	Sin	Cross
Christmas	Easter	Christian	Church	Jesus		
Armo	Pyhä	Evankeliumi		Paavali		

Kolmas laji: Sulkapallo-ottelu

Tässä lajissa on kaksi rikasta ja kaksi köyhää. Rikkaat kamppailevat kaksinpelissä köyhiä vastaan sulkapalloa pompotellen pyrkien pitämään sulkapallon mahdollisimman pitkään ilmassa. Eriä on kolme, ja se, joka pudottaa sulkapallon ensimmäisenä, häviää. Rikkailla on kuitenkin joka erässä mahdollisuus yhteen armopalloon, eli jos he pudottavat pallon, he saavat edelleen jatkaa.

Lajien päätyttyä kokoavia kysymyksiä lajeista:

Koitteko, että tällainen pelaaminen on reilua?

Miten luulette, että nämä lajit heijastavat meidän omaa elämäämme maapallolla?

Mitä asialle voitaisiin tehdä?

Liite 7: Messun toteutus

Ohjeistus yhteisen messun suunnittelua varten, kesto 60-90 minuuttia

Jaetaan nuorten neljään eri ryhmään, joissa he toteuttavat messua. Lähtökohtaisesti nuoret saavat päättää, missä ryhmässä toimisivat, mutta esimerkiksi tilanteessa, jossa johonkin ryhmään ei saada tarpeeksi osallistujia, voidaan pyytää joitain nuoria vaihtamaan ryhmää. Jokaista ryhmää ohjaamassa on yksi vetäjä, joka vastaa siitä, että jokainen ryhmälle osoitettu tehtävä tulee ajoissa valmiiksi ja auttaa ideoimisessa, jos nuorille ei tule ideoita. Valmisteluprosessille on varattu reilusti aikaa, 60 minuutista 90 minuuttiin, ja messu voidaan viettää joko heti suunnittelun perään tai myöhemmin illalla, jolloin olisi hyvä varata myös ennen messua pieni hetki ryhmien valmistelulle.

Ryhmäjako

Suntior ryhmä: alttarin esillepano, alttaritaulu, salin valmistelu ja koristelu, laulukirjojen paikalleen asettaminen

Suntior ryhmän toimintaa varten on hyvä varata erilaisia askartelutarvikkeita esimerkiksi alttaritaulua ja salin koristelua varten. Lisäksi ryhmän vetäjällä olisi hyvä olla tietämys siitä, miten alttarin esillepano toteutetaan. Salin koristeluun voi varata esimerkiksi kankaita, kukkia, kynttilöitä ja niin edelleen.

Saarnaryhmä: saarnan valmistaminen

Saarnaryhmä tarvitsee Raamatut, jotta he voivat tutustua evankeliumitekstiin. Ryhmän vetäjän olisi hyvä miettiä valmiiksi pari ideaa saarnaa varten, jos käykin niin, että ryhmältä ei herää ideoita. Saarna voi olla esimerkiksi puhe, kirje, näytelmä, musiikkiesitys, tanssiesitys tai yleisöä osallistavan lattiakuvan tai taideteoksen luominen.

Liturgiryhmä: liturgina toimiminen, synnintunnustus, esirukous, päivän lukukappaleiden lukeminen, evankeliumitekstin lukeminen, ellei toisin sovita saarnaryhmän kanssa, ehtoollisen jakaminen, jos vietetään messua

Tämän ryhmän vetämiseen olisi luonnollinen valinta pappi, sillä liturgi ryhmän vastuulla on myös ehtoollisen jakaminen. Tämä ei kuitenkaan ole pakollista. Ehtoollisen jakamisessa voi avustaa siihen koulutuksen saanut nuori. Ohjaaja jakaa vastuita niin, että ne jakaantuisivat tasaisesti. Esirukousta valmistelemaan voi laittaa 2-3 nuorta, lukukappaleita voi lukea 2-4 nuorta ja muita liturgin vastuita voidaan jakaa ryhmäläisten kesken heidän haluamallaan tavalla. Liturgi ryhmä voi harjoitella jumalanpalveluksen kokonaisuutta läpi, jos aikaa jää. Ohjaaja voi joko päättää etukäteen lukukappaleet, tai antaa ryhmän valita vaihtoehdoista. Evankeliumiteksti on kuitenkin pitänyt päättää etukäteen, jotta saarnaryhmä voi aloittaa oman tehtävänsä.

Musiikkiryhmä: Virsien tai veisujen valinta ja niiden harjoittelu

Musiikkiryhmästä vastaavan vetäjän olisi hyvä olla säestystaitoinen joko pianolla tai kitaralla siltä varalta, ettei ryhmästä löydy säestystaitoisia. Vetäjällä on hyvä olla saatavilla rytmisoittimia tai useampi kitara. Rytmisoittimet tuovat helposti eloa musiikkiin, eikä niiden soittamiseen tarvitse olla musiikkitaustaa.

Ohjaaja ensin antaa nuorten päättää, mitä laulukirjaa käytetään. Myös kahden kirjan, esimerkiksi virsi- ja veisukirjan käyttäminen on mahdollista. Sen jälkeen ohjaaja esittelee, millaisia lauluja mihinkin kohtaan haetaan. Tämän jälkeen nuoret saavat yhdessä keskustellen tulla päätökseen lauluista. Kun laulut on päätetty, voidaan käydä läpi, millaisia musiikillisia taitoja ryhmästä löytyy, ja pyritään hyödyntämään niitä. Lauluissa voi hyödyntää niin paljon musiikillisia lahjoja kuin ryhmästä löytyy, esimerkiksi stemmoina lauluissa tai kitarasooloina. Musiikkiryhmäläiset voivat messun ajan istua erillisessä paikassa soittimien äärellä. Tavoitteellista olisi, että vaikka ryhmäläisillä ei olisi omasta mielestään musiikillisia lahjakkuuksia, heitä rohkaistaisiin silti olemaan mukana kuorossa tai soittamaan rytmisoitinta. Lauluja voidaan harjoitella useaankin otteeseen läpi.

Liite 8: Palautelomake

Loppupalaute leirin työskentelyistä, vastaa nimettömänä, kiitos!

Tämä palaute koskee leirillä pidettyjä työskentelyjä, eli perjantai-illan raamista, lauantiaamun pajatyöskentelyä, sekä lauantai-iltaista messun suunnitteluhetkeä ja messua.

- Mikä oli työskentelyissä mielekkäintä tai kivointa?

- Oliko työskentelyissä jotain, mistä et tykännyt?

- Opitko työskentelyissä jotain uutta? Jos opit, mitä?

- Vastasivatko leirin työskentelyt odotuksiasi? Jos vastasi, miten? Jos ei vastannut, mitä olisi voitu tehdä toisin?

- Terkkuja leirin vetäjille!

Kiitos kivasta leiristä!